

Otrdiena ● 2024. gada 3. decembris

CENA tirdzniecībā 0,95 EUR

Maskošanas
tradīcijas Latvijā

10.

Eglīte, lūdzu, iemirdzies!

Salūts būs! Redzot bērnu smaidus, Balvu novada domes priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs atklāja, ka 2025.gadu pie Balvu Lielās egles sagaidīsim ar salūtu.

**Vai cerība
attaisnosies?**
Septiņgadīgais Ričards Šalajevs cer, ka Ziemassvētku vecītis viņam uzdāvinās grāmatu ar uzlīmēm. Savukārt māmiņa Linda mudina vairāk laiku pavadīt ģimenē, uzsverot: "Būsim sirsnīgi viens pret otru!" Jāpiebilst, ka bērnus priecēja divi Ziemassvētku vecīši, tostarp no Rēzeknes (foto).

Arī mēlei – sava vieta. Bērni Pirmajā adventē izkustināja ne tikai rokas un kājas, bet arī mēles.

Edgars Gabranovs

Pirmajā adventē Lielās egles iedegšanā pie Balvu Kultūras un atpūtas centra visčaklākie un gudrākie izrādījās bērni, jo atklājās, ka ne guļava Ezis, ne labsirdīgais Ziemassvētku vecītis lāga nezināja, kā ziemā jāsasildās, kā top sniegavīri. "Viss mums jāmaca," bērni secināja.

Eglītes krusttēvs Sergejs Maksimovs smaidot atgādināja, ka, sagaidot 2000.gadu, izskanēja versijas, ka tuvojas pasaules gals: "Pirms trīs gadiem šeit stāvējām kopā ar prezidentu Ukrainas atbalsta koncertā, kad šķita, – ak Dievs, kurp mēs ejam?! Ir pagājuši trīs kara gadi Ukrainā, kur patiesi ir dramatiska situācija. Paldies Dievam, esam dzīvi un arī šajā Adventa laikā kaut ko gaidām." Novada vadītājs aicina padomāt, ko katrs var darīt savu tuvāko labā: "Vispirms arī man un jums jāpadomā, kas ir jāmaina sevī, lai pasaule kļūtu labāka." Lūgts atklāt, ko

gaida no Ziemassvētku vecīša, S.Maksimovs lakoniski pavēstīja: "Mieru..., arī gudrību." Interesanti, ka arī deputātes Aijas Mežales atbilde, atbildot uz analogu jautājumu, bija līdzīga: "Pirmkārt, mieru. Otrkārt, satīcību un ražīgu darbu jaunajā gadā." Viņa mūspuses ļaudis rosina padomāt par to, kas mums ir: "Saglabāt to, ko jau esam sasnieguši gan ģimenēs, gan ikdienā, gan novadā kopumā. Ar negatīvo un saspringto sajūtu mēs tālu netiksim. Jāmeklē tas, kas ir labs, uz ko varam iet kopā. Meklēsim pozitīvo noskaņu sevi!"

Balvu Kultūras un atpūtas centra vadītāja Dita Nipere, spriežot par dāvanu gaidām, pavēstīja: "Mazāk darba, vairāk naudas." Nopietni runājot, viņa vēl ikvienam priecīgāku prātu: "Pēdējā laikā cilvēkos jaušama kaut kāda nomāktība. Gribētos, lai prieks ienāk sirsnīgās. Cilvēks, kad viņam ir smagi, meklē atbalstu. Lai blakus ir kaut viens, kurš to spēj sniegt. Novēlu visiem kopīgu vienotības garu! Katram līdz Ziemassvētkiem jāizdara kaut viens, bet ļoti labs darbiņš. Vislielākā laime ir dāvēt prieku otram. Dāvāsim!"

Vārds žurnālistam

Aija Socka

Aizvadītās nedēļas nogalē televīzijas skatītājiem bija iespēja redzēt un dzirdēt dokumentālās īsfilmas "Latvijas kods. Pastnieku gaidot" vēstījumu. Kāda no filmas varonēm, raksturojot Latgali, saka, ka tā ir "...klusā, skaista daba. Cilvēku maz. Dzīvnieku daudz". Arī filmas režisors atzīst, ka piedzīvojis, cik tukša ir Latgale, minot faktu, ka pēdējo 30 gadu laikā aizbraukuši prom aptuveni 100 000 cilvēku. Kāpēc aizbraukuši? Režisors pārliecināts, ka galvenokārt darbavietu trūkuma dēļ. Politīķi gan bieži vien kā galvenos aizbraukšanas iemeslus min slikto ceļus un skolu slēgšanu. Protams, šie faktori ir savstarpēji saistīti, bet būtiskākais un primārais tomēr ir režisora minētais iemesls. Jo, ja būs darbs, būs arī cilvēki, līdz ar to darbosies skolas, remontēs ceļus. Ja laukos dzīvojošajiem trūkst līdzekļu iztikai, tad viņiem diezgan mazsvarīgi ir ceļi un skolas. Viņi dodas tur, kur ir iespēja nopelnīt. It kā darbojas dažādas programmas, plānošanas reģioni, aģentūras, speciālās ekonomiskās zonas un citi veidojumi, bet iedzīvotāju skaits tik un tā turpina sarukt...

Laika posmā, kad aizritējis valsts svētku mēnesis un tuvojas gada noslēgums, domas kavējas ne tikai pie sveču spožajām liesmiņām, bet arī – kā dzīvojam un par ko sapņojam savā zemē. Sveces Adventes vainagā simbolizē un vēsta par cerību, mieru, prieku un mīlestību. Kur to rast? Dabā, mājās, tuvākajos cilvēkos, savā sirdī... Lai klusa un svētiem darbiem piepildīta Advente!

Latvijā

Palielinās banku klātienes pakalpojumus.

Pēdējo desmit gadu laikā tieši Latvijā visstraujāk no visām eirozonas valstīm samazinājies banku klātienes klientu apkalpošanas vietu skaits. Tas darīts ar domu, ka klienti lielu daļu pakalpojumu var izmantot digitālajā vidē vai lielas nepieciešamības gadījumā doties uz reģionu centriem. Tomēr ne visiem mūsdienās ir šādas digitālās prasmes. Pēc pašreizējiem Latvijas Bankas aprēķiniem klātienes banku vietu skaits varētu pieaugt par trešdaļu. Tāpat mazākās pašvaldībās bankas strādās pēc izsaukuma principa.

No akluma glābjošās acu injekcijas apmaksās valsts. No nākamā gada valsts apmaksās diabēta pacientiem diabētiskās acs makulas vai tīklenes tūskas gadījumā intravitreālās injekcijas, lai cilvēki saglabātu redzi. Kā norāda Latvijas Cukura diabēta federācija, tad tas ir ilgi gaidīts atbalsts, jo valstī ir ļoti augsts pacientu skaits un daudziem ir nepieciešams šāds pakalpojums, taču tas ir dārgs. Nākamajā gadā šim mērķim paredzēts atvēlēt nepilnus 1,5 miljonus eiro, savukārt 2026.gadā – jau nepilnus 1,7 miljonus eiro, vēlāk ik gadu nodrošinot konkrētu summu. Vienas šādas injekcijas cena ir vairāk nekā 1000 eiro, un vienam pacientam ir nepieciešamas 8–10 injekcijas.

Vecāku iesniegumu eksāmeniem sola vairs neprasīt. Pēc vairāku 9.klašu skolēnu vecāku neizpratnes sociālajos medijos par to, ka viņiem jāpiekrīt it kā pašsaprotamam faktam, ka viņu bērns kārtos obligātos eksāmenus pamatskolas beigās, atbildīgie ierēdņi sola birokrātiju mazināt un grozīt Ministru kabineta (MK) noteikumus, kas šādus iesniegumus vecākiem prasa parakstīt. Valsts izglītības saturs centrā Vispārējās izglītības pārbaudījumu nodaļas vadītājs Kaspars Špūle skaidroja, ka prasībai "bija tāds mērķis, lai brīdinātu vecākus par to, ka notiek valsts pārbaudes darbi. Un šie valsts pārbaudes darbi ir obligāti un ir noteiktos datumos". Tagad plānots noteikt, ka izglītības iestādes vadītājs pieteiks visus skolēnus eksāmeniem, iesniegumus vajadzēs tikai no to skolēnu vecākiem, kas no eksāmeniem būs saņēmuši atbrīvojumus vai vēlēšies kādu izvēles eksāmenu mainīt.

Atgriezies partijas līderis. Partijas "Saskaņa" vadībā atgriezies tās ilggadējais līderis, kādreizējais Saeimas deputāts Jānis Urbanovičs, kurš 2023.gadā, uzņemoties atbildību par partijas zaudējumu Saeimas vēlēšanās, partijas vadību atstāja. "Saskaņa" 30. novembrī kongresā vēl nelēma par tās sabiedrotājiem pašvaldību vēlēšanās, taču puda stingru atbalstu Latvijas krievvalodīgo interešu aizstāvēšanai.

(Ziņas no www.lsm.lv)

Piedalās erudīcijas spēlē

Patīk angļu valoda un ceļošana

Aija Socka

Balvu Valsts ģimnāzijas (BVĢ) 7.a klases skolnieci MARIJU MASLOVSKU novembrī varējām vērot televīzijas ekrānos, kad viņa piedalījās erudīcijas spēlē "Gudrs, vēl gudrāks". Saruna ar skolnieci par mācībām un darbošanos brīvajā laikā.

Kā ikdienā vari paspēt gan labi mācīties, gan piedalīties ārpusstundu aktivitātēs?

– Katru dienu no rīta izplānoju, kā un ko darīšu. No pulciņiem mājās pārnāku ap pulksten 20 vai citreiz ātrāk, kā kuru reizi. Parasti skolā daudz mājasdarbus neuzdod, bet, ja uzdod, tad izpildu. Mācību stundās visu cītīgi klausos un pierakstu, tāpēc mājasdarbi grūtības nesagādā, bet, ja kādu dienu man negribas pildīt mājasdarbus vai apmeklēt kādu pulciņu, padomāju un atceros, ka tas man ir svarīgi, tāpēc nedaudz atpūšos, saņemos un daru.

Kāpēc izvēlējies mācīties gan dziedāt, gan dejojot? Tā bija Tava vai vecāku vēlēšanās?

– Dziedu un dejuju tāpēc, ka abas lietas man ļoti patīk un padodas. Dejojot sāku jau četrus gadus vecumā, kā mamma teica, – esot ļoti gribējusi, bet dziedu jau kopš agras bērnības. Dziedāt man ļoti patīk. Bērnībā piedalījos dažādos konkursos, piemēram, "Cāli" un "Dziesmu karuselī". Tā kā šogad ir Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētki (ja tikšu, tie būs mani pirmie dziesmu svētki), ļoti pilnveidoju dziedāšanu un dejošanu, jo šie svētki notiek tikai reizi piecos gados.

Kuri pasākumi šogad, ko esi papildinājusi ar dziesmām vai dejām, ir palikuši spilgtā atmiņā?

– Visspilgtākais notikums noteikti ir Čehijas brauciens, kur dejuju kopā ar tautas deju kolektīvu "Balvu vilciņš". Ar patīkamām sajūtām atcerēšos arī visus tautas deju koncertus gan Balvos, gan ārpus mūsu pilsētas.

Erudīcijas spēlē "Gudrs, vēl gudrāks" pārstāvēji BVĢ. Kā pašai patika dalība spēlē?

– Piedalīties spēlē man ļoti patika, vadītāji bija jauki un visu izskaidroja. Pirms filmēšanas arī sapucēja – uzlika pūderi, sakārtoja matus, lai televizorā viss izskatītos perfekti. Protams, bija arī liels stress, bet kopumā esmu priecīga, ka bija tāda iespēja piedalīties, un paldies manai foršajai skolotājai Ludmilai Uglovskai un atbalstītājiem.

Kādas tēmas erudīcijas spēlē baidīja un par kurām biji pārliecināta, ka zināsi atbildes?

– Visbaisākās man bija tēmas par dabu, jo skolā isti nepadodas bioloģija un ģeogrāfija, bet biju ļoti pārliecināta par dažādiem ar mūziku vai latviešu valodu saistītiem jautājumiem. Ļoti patika arī video un atjautīgie jautājumi vai tēmas, par kurām skolā nemāca.

Kādi mācību priekšmeti skolā interesē vairāk nekā citi? Patīk mācīties BVĢ?

– Man ļoti patīk mācīties ģimnāzijā, jo visi skolotāji ir jauki un atsaucīgi. Mana klase ir ļoti forša, un visvairāk priecājos par klases audzinātāju L.Uglovsku. Viņa ir jauka, labsirdīga, miļa un vienmēr smaidīga! No mācību priekšmetiem vislabāk patīk angļu valoda, jo daudz ko pati jau zinu, un angļu valodas stundas vienmēr ir interesantas. Vēl man patīk sports un vizuālā māksla, jo abi priekšmeti ir vairāk praktiski, nav tikai jālasa vai jāraksta. Mazāk patīk bioloģija un ģeogrāfija, bet, kad darbojamies ar mikroskopiem vai

Foto - no personīgā arhīva

Aktīva un zinoša. Erudīcijas spēles "Gudrs, vēl gudrāks" pusfinālā 7.klašu skolēnu pulkā Marija apliecināja, ka ir zinoša, drosmīga un atjautīga meitene.

atlantiem, tad ir ļoti interesanti!

Vai jau zini, kādu profesiju apgūsi pēc skolas beigšanas? Vai gribētu izvēlēties profesiju, kurā darbojas mamma vai tētis?

– Īsti vēl nezinu, kas būšu, kad beigšu skolu, bet centīšos būt tāds cilvēks, kas dara labu sabiedrībai. Mazs sapnis ir kļūt par Valsts prezidentu, bet tas ir tikai sapnis... Vecāku profesijās, kas ir saistītas ar deju kolektīvu un tirdzniecību, īsti negribētu strādāt.

Kā labprāt pavadītu laiku brīvdienās? Kādas grāmatas lasi?

– Patīk būt kopā ar ģimeni un draugiem. Parasti brīvajā laikā sarunāju ar draudzeni iziet ārā pastaigāties. No grāmatām patīk lasīt komiksu stila lasāmvielu vai arī literārās pasakas.

Kādu dāvanu šogad gribētu palūgt Ziemassvētku vecītim? Vai esi kādreiz rakstījusi viņam vēstuli un vai tici brīnumiem?

– Šogad Ziemassvētku vecītim gribētu lūgt ceļojumu uz kādu valsti, jo man ļoti patīk ceļot un apskatīt jaunas vietas. Joprojām rakstu vēstules Ziemassvētku vecītim, arī šogad viņam palūgšu, lai varbūt piepilda manu vēlēšanos, jo ticu brīnumiem un zinu, ka tie piepildās!

Kā saproties ar brāļiem? Kas, Tavuprāt, ir svarīgākais draudzībā?

– Ģimenē esam pieci cilvēki – es, mamma, tētis un divi brāļi. Vecāko no brāļiem sauc Martins, bet jaunāko – Marks. Ikdienā brīžiem gadās nesaskaņas ar vecāko brāli, bet tā, šķiet, ir visiem brāļiem un māsām. Manuprāt, svarīgākais draudzībā ir uzticēšanās, atklātība un piedošana. Lai arī dažreiz notiek kādi strīdi, esmu pārliecināta, ka tos var atrisināt mierīgā ceļā.

Foto - no personīgā arhīva

Festivālā Čehijā. Marija (attēlā – 6. no kreisās) dejoja kopā ar kolektīvu "Balvu vilciņš".

Atrod savu nišu

Ar pozitīvu skatu uz dzīvi

“Man patīk dzīve laukos, dzimtās mājas un dzīvnieki. Kopš bērnības ir interese arī par tehniku, kad no koka meistaroju traktorīšus un braucām ar brāli traktora kabinē jau tad, kad vēl nevarēju ar kājām aizsniegt pedāļus,” teic zemnieks PĒTERIS MEŽALS no Šķilbēnu pagasta.

No aitām līdz gaļas liellopiem

2014.gadā, kad vēl mācījās skolā, Pēteris, lasot mellenes, nopelnīja 350 eiro, ko, kā pats saka, lika lietā – nopirka aitas gan savam priekam, gan ar domu gūt peļņu. Tomēr pāris gadu laikā pārliecinājās, ka peļņa nesasnā. Jaunietis, audzis septiņu bērnu ģimenē, nezaudēja cerību atrast savu nišu saimniekošanai laukos. Arvien vairāk zemnieki sāka turēt gaļas šķirņu liellopus, arī viņš par naudu, ko ieguva, pārdodot aitas, iegādājās divas šķirnes teles. Kad kādam no bērniem vajadzēja uzņemties saimniecības vadīšanu, brāļi un māsa vienojās, ka uzticēs šo darbu jaunākajam no ģimenes – Pēterim. Protams, šis lēmums saskanēja arī ar viņa domām un sapņiem par darbošanos nākotnē. No tēva jaunietis mantoja traktoru, pabeidza Rekasas vidusskolu un devās apgūt lauksaimniecības zināšanas Malnavas koledžā, vēlāk izglītību papildināja arī Jelgavā. Pamazām sāka interesēties par zemes platībām, ko varētu nomāt, jo īpašumā bija un joprojām ir 19 ha zemes. Sākumā jaunietis domāja nodarboties ar piena lopkopību – pastrādāja kādā Gulbenes puses saimniecībā par traktoristu, lai labāk uzzinātu, kā rit darbs piena govju fermā. Pēc dažiem mēnešiem secināja, ka pie piena govīm ir daudz darba, un saprata, ka savā saimniecībā nodarbosies ar gaļas liellopu audzēšanu. Sapelnījis naudu, jaunietis iegādājās vispirms divas gaļas krustojuma govīs, vēlāk – 10 Šarolē tīršķirnes teles un bulli.

Pietiek laika darbiem un izklaidei

Pašlaik saimnieka ganāmpulkā ir 25 liellopi – 19 ir Šarolē šķirnes lopī, pārējie – krustojumi. Tā kā pie gaļas liellopiem nav jāpavada daudz laika, saimnieks papildus strādā uz ekskavatora. Runājot par projektiem, kas ļautu ātrāk attīstīt saimniecību, Pēteris atzīst, ka viena iespēja, kas ļautu saņemt finansējumu kā jaunajam zemniekam, ir gājusī secen. Apskatot saimniekošanas vēsturi, viņš vairs nesauca par jauno lauksaimnieku, jo jau 2018.gadā ir bijušas reģistrētas govīs. Gados jaunais saimnieks par to neskumst, jo priekšā vēl daudz citu iespēju, kā piesaistīt finansējumu. “Šogad plānoju pabeigt

Foto - A.Kirsanovs

Saimniecībā. Ganāmpulkā liellopi ir pieraduši pie saimnieka, nāk droši klāt un nebaidās. Barvede ir vecākā gov, ganībās tai seko arī pārējās. “Iegādājoties liellopus, skatos, lai tie ir pieraduši pie cilvēka klātbūtnes, tad ir vieglāk strādāt,” atklāj jaunais zemnieks. Pie lopiem ceļu mēroja arī divi draudzīgi kaķēni, kuri uzticīgi sekoja saimniekam.

būvēt liellopiem nojumi, konstrukciju pats sataisīju, vēl jāatved jumta segums. Atjaunošu māju, kas ir vecāka par 100 gadiem, un saimniecības ēkas, paplašināšu liellopu ganāmpulku. Sākumā ar darbiem gāja diezgan grūti, bet kopumā esmu priecīgs par paveikto, jo dažu gadu laikā izdevies izveidot saimniecību. Turklāt nav ņemti kredīti, ieguldīta tikai sava nauda,” atzīst saimnieks. Kopā ar nomas zemi viņš apsaimnieko aptuveni 70 ha platību. Pamazām testē un iegādājas lauksaimniecības tehniku, ir izmēģinājis vairākas siena ruļļu preses un izvēlējis piemērotāko, ko plāno iegādāties nākamgad. “Mani nekad nav baidījusi dzīve laukos. Kāda gotiņa, lai būtu piens un piena produkti pašpatēriņam, piemājas saimniecībā ir bijusi vienmēr. Lai arī saka, ka pilsētā vieglāka dzīve, man patīk lauki. Te ir plašums, brīvība un labi kaimiņi. Šogad bija pateicīgs gads siena sagādei, atlika laiks

pastrādāt gan saimniecībā, gan uz ekskavatora, kā arī atrodau laiku izklaidēm un draugu apciemošanai,” stāsta Pēteris. Viņš neslēpj, ka ir laiks sākt lūkoties pēc saimnieces, bet, lai ievestu mājās sievu, vajag atjaunot ēkas, ko jau pamazām sācis darīt. Saimnieks prot daudzus lauku darbus, ko apguvis pašmācības ceļā, piemēram, ievīcis santehniku, arī celtniecības darbi viņam nav sveši. Un, kas nav mazsvarīgi, Pēteris raugās uz dzīvi ar optimismu, viņam patīk lauku vide un darbs, ko dara. Tautējot, vai nav domājis braukt uz ārzemēm peļņā, kā to izdarījuši daudzi citi tautieši, skan atbilde: “Katram sava situācija, var jau braukt, bet man patīk šeit.” Pārējie trīs brāļi un trīs māsas pagaidām dzīvo pilsētās, lai gan viens no brāļiem jau nolūkojis dzīvesvietu laukos. Brīvajos brīžos viņi apciemo Pēteri, palīdz lauku darbos, piemēram, novākt kartupeļu ražu, parunājas un kopā pavada laiku.

Tiekas ar biškopi

Izgaršo medu un iepazīst bišu dzīvi

Vairākās mūspuses skolās jau ciemojās un dažās vēl viesosies biteniece SINTIJA ILSJĀNE no Alūksnes novada “Igaunišiem”, lai pasākumā “Eiropas Medus brokastis 2024” iepazīstinātu pirmsskolas vecuma bērnu un skolēnu ar medu un citiem bišu produktiem, rosinātu interesi par bitenieka profesiju, kā arī medus lietošanu ikdienā.

Nodarbībā, kas ilgst 40 minūtes, bērniem un jauniešiem ir iespēja satikties klātienē ar biškopi un uzzināt, kā rodas medus, noskaidrot, kāda ir medus bišu nozīme bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā, kā arī, protams, degustēt medu, iepazīstot medus dažādo garšu. Apmeklētajās Balvu novada skolās, kā atklāj biškope, bērni ir zinoši, radoši, labestīgi un atsaucīgi: “Balvu pusē raksturīgi arī tas, ka daudziem bērniem ģimenē kāds no vecākiem vai ome, vai tante nodarbojas ar bitēm, Vidzemes pusē tas nav tik bieži sastopams.” Izglītojamie ar interesi klausījās S.Ilsjānes stāstījumā, piemēram, par to, kādi ir nektāraugi, kā rodas medus, bišu maize, ziedputekšņi, vasks un propoliss, labprāt degustēja trīs veidu – liepu, griķu un dažādu ziedu – medu, uzvilka bitenieka tērpu, apskatīja un pasmaržoja bišu produktus, noskatījās dažus video par medus sviešanu. “Biškopība ir mans sirds darbs. Priecājos par iespēju nodot savas zināšanas bērniem, kā arī kādu ieinteresēt šajā profesijā. Lielai daļai bērnu šī bija pirmā tikšanās ar biškopi, bija arī kāds, kurš pirmo reizi nogaršoja medu vai bišu maizi, savukārt citi bija pārsteigti par medus krāsu un garšu daudzveidību,” atklāj biškope. Nodarbībā bērni uzzināja

Foto - no personīgā arhīva

Rugājos. Ciemojoties skolās, biškope ne tikai stāsta un iepazīstina ar darbošanos pie bitēm, bet arī pārliecinās par bērnu atjautību un to, cik uzmanīgi ir klausījušies stāstījumu. Pirmsskolas vecuma bērni un skolēni dalījās arī zināšanās par bitēm un medus lietošanas paradumiem ikdienā.

daudz interesantu faktu, piemēram, to, ka 12 bites visu savu mūžu vāc vienu tējkaroti medus un ka bites neredz sarkanu un rozā krāsu.

Foto - no personīgā arhīva

Tikšanās Balvu sākumskolā. Biškope S.Ilsjāne (attēlā) atklāja aptauju datus, kas liecina, ka jaunā paaudze, salīdzinot ar vidējo un vecāko, mazāk patērē medu. Tikšanās laikā viņa rosināja ne tikai iepazīt, bet arī lietot uzturā medu. Eiropas medus brokastis ir notikušas arī Rugāju un Viļakas vidusskolās, Eglaines pamatskolā, decembra sākumā biškope plāno doties uz Stacijas pamatskolu.

Lappusi sagatavoja A.Socka

Mīlestībā un žēlsirdībā ir jādalās

Aizvada "Ziemeļlatgales Lūgšanu brokastis 2024"

Zinaida Logina

29.novembrī Balvu Kultūras un atpūtas centrā pulcējās Balvu un citu novadu, pilsētu cilvēki, lai piedalītos "Ziemeļlatgales Lūgšanu brokastis 2024". Pasākumu vadīja Balvu Evanģēliski luteriskās draudzes prāvests Mārtiņš Vaickovskis un Balvu Valsts ģimnāzijas 12.klases audzēkne Sindija Raibekaze.

Atsaucos ielūgumam piedalīties Lūgšanu brokastīs, samaksājot dalības maksu, kas bija paredzēta kā ziedojums Balvu Teritoriālajai invalīdu biedrībai. Sākotnēji bija doma, ka ar to pietiek un varu pasākumu klātienē arī neapmeklēt, taču interese radīja programmā minētās personības – Ieva Akuratere, Inese Prisjolkova, grupas "Dabasu duravys" dibinātājs Arnis Slobožanins un, protams, daudzšķautņainā personība – priesteris Andrejs Mediņš. Un tas bija to vērts, jo tik daudz un ilgi par žēlsirdību, par jēgpilnu eksistenci, laimi, sāpēm sen nebiju domājuši. Katram cilvēkam uz šīs zemes gribas, lai dzīvei ir vērtība, lai tā ir piepildīta. Domāju, ka ne viens vien cilvēks ir uzdevis sev jautājumus: "Kā es dzīvoju? Cik vērts ir mana dzīve? Ko esmu sasniedzis, ko devis citiem?" Varbūt neprasme sev atbildēt uz šiem jautājumiem arī izraisa šobrīd tik moderno slimību – depresiju? Lai dzīvotu paša izvēlētu dzīvi, jāzina, kurā virzienā doties. Varbūt tas ir ceļš pie Dieva?

Ziedotā nauda palīdzēs bērniem

Latvijas Lūgšanu brokastu rīcības komitejas pārstāve Everita Zariņa atklāja, ka Latvijā Lūgšanu brokastis aizsāktas pirms 19 gadiem. Izrādās, tās notiek jau gandrīz 50 vietās Latvijā. Viņa vēlēja: "Palīdzēsim viens otram, kad ir grūti. Tikai tad mēs būsim stipri, jo šī pasākuma esence ir sanākt kopā un lūgt par savu zemi un saviem cilvēkiem. Lai mīlam savu zemi! Lai esam savā zemē! Lai paliekam, lai ieaugam, lai iesakņojamies vairāk nekā jebkad, jo tikai tā mēs izdzīvosim!" Balvu novada pašvaldības domes priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs nodeva pateicības vārdus no Balvu Teritoriālās invalīdu biedrības vadītājas Marijas Duļbinskas, jo ziedotā nauda ļaus bērniem ar īpašām vajadzībām apmeklēt svētku koncertus Latgales vēstniecībā "Gors".

Ineses Prisjolkovas stāsts liek raudāt un stiprina ticību

Centra "Pavasara studija" vadītāja, grāmatu autore Inese Prisjolkova dalījās ar emocionālu stāstu, kas apmeklētājiem lika gan aplaudēt, gan paraudāt, gan noticēt, ka arī pēc 28 gadus gaidīto dvīņu mazuļu zaudējuma sieviete atrod spēku un ticību dzīvot tālāk: "18 gados es ļoti gribēju palikt stāvoklī un sagaidīt savu pirmo bērniņu. Tas nenotika arī turpmākajos gados, lai gan es gāju pie visiem ārstiem, pie mācītājiem, meklēju visa veida palīdzību, – gāju pa oglēm, stikliem, peldēju aukstā ūdenī. Paralēli rakstīju grāmatas par laimi, par mīlestību..., bet sapratu, ka nevaru tikt pie tā, kas man dzīvē ir vissvarīgākais, – bērniņa. Tikai 46 gadu vecumā nāca skaists pavērsiens, – paliku stāvoklī ar dvīņiem. Man likās, ka lidoju, ka man ir spārni. Tomēr 22.nedēļā viņi dzima par ātru. Es sapratu, ka tūlīt zaudēšu savus bērnus, bet neko, neko nevaru izdarīt. Un es teicu sev, – lūk, mācies, izdzīvo katru mirkli ar mīlestību arī tad, kad mirst tavi bērni. Viens mazulītis nomira uzreiz, otru es varēju turēt savās rokās un mīlēt vēl divas nedēļas. Beidzot varēju izdzīvot to, ka esmu māte, saprast atziņu, ka cilvēka mūžs ir pilnīgs – ar piedzimšanu, dzīvošanu un aiziešanu. Man bija sarunas ar Dievu, vēlāk – ar viņiem Debesīs. Runājām par visu, kas svarīgs – par mīlestību un zaudējumiem, satikšanos un šķiršanos, par dvēseļu pieredzi un cilvēka izvēli. Par to, kā grūtumu izdzīvot viegli, kā skumjas padarīt gaišas un kā sāpes pārvērst mīlestībā, rakstīts grāmatā "Mammīt, kāpēc tā?". Tur ir manas sarunas ar dvīņu puisīšiem, kuri bija atnākuši šeit, uz Zemes, tikai īsu brīdi." Arī vīrs viņu stiprinājis, sakot, lai skatās uz labo, nevis to, kā nav. Viņa apzinājusies, – kā cilvēks viņa ir kā caur gaļas mašīnu izmalta, bet kā dvēsele iet uz Dieva svētību, uz pateicību un gaismu. Viņa mudināja arī citus lielu sāpju brīžos pa tādu kā tuneli uziet augšā debesīs, parunāt ar Dievu, lai stiprāki atgrieztos šeit, uz Zemes. Inese 47,5 gados sagaidīja savu dēlu Kasparu, kuram drīz būs 9 gadi. "Izjūtiert mirkļus, kad ar mums ir absolūta Dieva žēlastība!" vēlēja Inese Prisjolkova, piebilstot, ka cilvēkiem vienam pret otru jābūt daudz saudzīgākiem, žēlsirdīgākiem, jo mēs nevaram zināt, kam otrs cilvēks dzīvē gājis cauri, ko piedzīvojis.

Liecību par savu dzīvi sniedz Inese Prisjolkova. "Dievs, man viss jūk un brūk, esmu darījis visu, neko nespēju izdarīt un, mīlais Dievs, turpmāk dzīvošu tev par godu – laimīga," tā sākusies viņas laimes terapija.

Uzrunā bīskaps Einārs Alpe. Viņš uzsvēra, ka žēlsirdība ir svarīga, nozīmīga, patiesa un dziļa, un tajā mums ir jādalās vienam ar otru, jāmeģina žēlsirdību parādīt no sirds, patiesi un īsti.

Dzied Ieva Akuratere. Lūgšanu brokastu viesis bija viena no Latvijas neatkarības un atmodas simboliem – mūziķe Ieva Akuratere.

Fakti

- ♦ Katoļu priesteris Andrejs Mediņš ir izveidojis un vada "Kalna svētību kopienu" Bruknas muižā, kalpo kā prāvests Kurmenes draudzē, izveidojis arī Bārbeles zēnu pamatskolu. Kopš 2022.gada janvāra kalpo Skaistkalnes katoļu draudzē, kopš 2023.gada jūnija – Kankaļu draudzē.
- ♦ Inese Prisjolkova ir lektore, radījusi "Pavasara studiju", kurā runā par laimes terapiju, kas būtībā ir atbildība pašam par savu dzīvi un vēlmi ko mainīt, ja dzīve nav tāda kā gribētos. Izdevusi grāmatas "Ieelpo laimi un mīlestību", "Ieelpo laimi un mīlestību 2", "Mana laimes dienasgrāmata", "Audzēt mīlestību", "Septiņas saules", "100 dienas, kas mainīs pasauli", "Mammīt, kāpēc tā?".

Katoļu priesteris Andrejs Mediņš runā skarbi. Viņš savā liecībā pastāstīja par braucieni uz Kalkutu, kur kalpojis: "Tur es kopu lepras slimniekus, vilku ārā no viņu ķermeņiem tārpus, atgriezu atmirušos audus, masēju, ietinu autos, pabaroju un gāju pie nākamā. Daudz ko darīju, – visu, kas vajadzīgs, lai pieskartos Jēzum. Tā bija laba skola, ļoti laba. Cilvēki baidās pieskarties cits citam. Ne tikai spītīgām, arī veselām. Pasaule sirgst no tā, ka nav tuvības, mīluma, pieskārienu, glāstu." Atziņa, ko viņš ieguvis Indijā: "Ja es ko daru, tad daru to nevis cilvēkiem, bet Dievam."

Grupā "Dabasu duravys" dibinātājs Arnis Slobožanins. Viņš visas dziesmas izpildīja latgaliešu valodā, dziedāja emocionāli un skaisti.

Pārdomas

IEVA LAUSKINIECE: – Šodien es raudāju. Ļoti. Es nezināju, kas ir Lūgšanu brokastis, un labu brīdi domāju, pirms piekritu doties uz šo pasākumu.

Izrādās, Lūgšanu brokastis nav par aicinājumiem pievienoties kādai organizācijai. Tās nav par nožēlu un grēciniekiem. Lūgšanu brokastis ir par to labo, kas mājā starp sāpēm un bezcerību. Arī par pašām sāpēm. Par tām, kuras plēš uz pusēm. Par zaudējumiem, pēc kuriem šķiet neiespējami atgūties. Par to stāsta cilvēki. Tādi paši kā es. Tikai katrs ar savām sāpēm, par kurām citi visbiežāk nemaz nezina. Un tā jau arī ir, ka mēs nezinām, kas notiek aiz katra cilvēka dvēseles durvīm. It īpaši smaidīgā un stiprā. Brokastis iesāk un noslēdz ar lūgšanu.

Šodien es satiku divus cilvēkus, kuri manā prātā dzīvoja jau ilgi. Viens no tiem ir Ieva Akuratere. Kad viņa šodien dziedāja "Manai tautai" ("Palīdzi, Dievs!"), lūgšana aizgāja debesīs!

EVA VIĻKINA: – Lūgšanu brokastis satiekas dažādu konfesiju un dažādu politisko spēku pārstāvji, dažādi sabiedrības līderi un uzņēmēji, labas gribas cilvēki, lai uz mirkli noliktu malā ikdienas steigu un rūpes. Lai sadzirdētu sev kādus stiprinājuma vārdus vai atklāsmes, kas dod iedvesmu! Paldies Žannai Maksimovai un Sergejam Maksimovam par sirsniģo uzņemšanu un viņu komandai – par spēcīgo rīta programmu!

Izstādes atklāšana

Bērzkalnē uzziedējušas “Olīves”

Irēna Tušinska

26.novembrī Bērzkalnes bibliotēkā atklāja gleznošanas studijas “Olīves” izstādi “Olīves ziedos”, kurā radošie Balvu novada iedzīvotāji prezentēja ne vien gleznas, bet arī jauno 2025.gada kalendāru ar studijas dalībnieku darbiem.

Katram mēnesim – sava puķe

Izstādē apskatāmas 12 studijā “Olīves” tapušās ziedu gleznas, kas attēlotas arī jaunajā 2025.gada kalendārā. Darbu ekspozīciju bibliotēkas telpās ikviens interesents varēs aplūkot līdz 17.decembrim. Pēc pagājušajā gadā nosvinētās 15 gadu jubilejas, iesaļojot 16.darbības gadā, tapis jau trešais studijas kopīgo darbu kalendārs. Pirmo reizi savas gleznas apkopot lielformāta kalendārā un apsveikuma kartiņās rosināja Maruta Castrova. Savukārt nākamo kalendāru studijas dalībnieki nolēma veltīt Balvu pilsētas dzimšanas dienai, bet šogad pienāca kārta ziediem. Izstādes atklāšanā pirmo reizi sava darba augļus, attēlotus jaunajā kalendārā, ieraudzīja ne tikai skatītāji, bet arī gleznu autori. Kalendārs izdots nelielā eksemplāru skaitā, un tikai dažus no tiem interesenti varēs iegādāties studijā “Azote” Balvos.

Katram mēnesim piemeklējot atbilstošu sižetu, gleznu autori izpauca savu bagātīgo izdomu. Ilze Bogdane janvārī atainoja logā uzziedējušās “Leduspuķes”, februārī no kalendāra lapas norauģās Inas Priedītes gleznots “Amarillis”, savukārt martā Ingrida Skuča centusies radīt “Pavasara noskaņojumu”. Aprīlī kalendāra lapa iepriecina ar Ilonas Čakānes “Krokusiem”, bet maijā – ar Valdas Preimanes krāšņajiem “Ceriņiem”. Jūnijam veltīto gleznu studijas vadītāja Olga Reče nosaukusi “Saulainās”, jūlijā Ilze Bogdane atainojusi vasaras viduci izplaukušos “Flokšus”, bet augustu Dina Babāne saskatījusi kā pēdējā siltā mēneša skaistāko ziedu kompozīciju māla krūzē. Rudens iestāšanos septembrī Madara Skuča iztēlojusies kā “Ēdenes dārzu”, bet oktobrī kā pēdējo atgādinājumu par izzudušo saules svelmi Olga Reče uzgleznojusi dzeltenas “Saulspuķes”. Maruta Castrova pratusi ieraudzīt novembra “Miglas” burvību, bet Zintis Purens tuvojošos gadu mijas noskaņu decembrī radījis ar “Ziemassvētku kaktusa” palīdzību.

Kupli apmeklēts pasākums

Bērzkalnes bibliotēkas vadītāja LIENE POMERE priecājas par apmeklētāju atsaucību, jo izstādes atklāšanā ieradās liels mākslas cienītāju skaits: “Katru mēnesi cenšos iepriecināt bibliotēkas apmeklētājus ar kādu izstādi. Ja iepriekš pie mums bija apskatāmi Elinas Ķerģes darbi, tad šoreiz nolēmu uzaicināt sabiedrībā diezgan pazīstamās studijas “Olīves” dalībnieces. Šīs izstādes atklāšana izrādījās viskuplāk apmeklēta, jo tajā ieradās 25 ciemiņi – gan vietējie iedzīvotāji, gan cilvēki no malas. Priecājos, ka izdevās sarīkot tik vērienīgu pasākumu.” L.Pomere stāsta, ka sirsnīgajā izstādes atklāšanā izskanēja daudzi iedvesmojoši stāsti: “Bija interesanti klausīties, kur šie cilvēki rod iedvesmu savām gleznām un kā radusies kalendāra ideja.” Savukārt pati Liene, kuras māsa Ilze ir studijas dalībniece, gleznas apbrīno tikai no malas: “Pati ar gleznošanu nekad neesmu aizrāvusies. Mani radošie gēni izpaužas, darbojoties ar koku.”

“Olīves” = uzdrīkstēšanās

Pirms aplūkot mākslinieku veikumu, daži no viņiem pastāstīja, kādēļ darbošanās ar otām un krāsām viņiem ir svarīga. 2025.gada kalendāra iniciatīvas autore ILZE BOGDANE, uzrunājot klātesošos, uzsvēra, ka studiju “Olīves” varētu nosaukt vienā vārdā – uzdrīkstēšanās. Ilze pastāstīja, kā viņai izdevies pārvarēt nedrošību, lai pievienotos pārējām dalībniecēm: “Paldies Olgai par vienkāršību un prasmīgu iedrošināt. Telefona sarunā, kad, piesakoties studijai, teicu, ka neko neprotu, man nav ne krāsu, ne nojausmas, kā īsti gleznot, viņa atbildēja: “Atnāksi. Mums ir lapa un kritiņi. Parādīsi, ko vari, un tālāk runāsim.” Mans pirmais darbs bija liels, skaistas spalvas uz zila kartona, un jau nākamajā reizē nodarbībā ierados ar

 No Zinta mācos smalkumu un tehniku, no Inas – pasteļtoņus un vieglumu, no Dinas – precizitāti, bet no Marutas – vieglumu pret mākslu un krāsu.

Mākslinieki un viņu fani. Izstādes atklāšanā satikties ar studijas gleznotājiem ieradās daudzi viņu atbalstītāji un iedzīvotāji, kuriem māksla nav vienaldzīga.

“Olīves ziedos”. Izstādē skatāmas 12 studijas dalībnieku gleznas, kas attēlotas jaunajā 2025.gada kalendārā.

savām krāsām.” Ilze neslēpa, ka joprojām mācās no katra “Olīves” dalībnieka: “No Zinta mācos smalkumu un tehniku, no Inas – pasteļtoņus un gaisīgumu, no Dinas – precizitāti, bet no Marutas – vieglumu pret mākslu un krāsu. Esmu ļoti pateicīga, ka uzdrošinājos kļūt par studijas dalībnieci, lai kopā radītu.”

Izbauda nesteidzīgu gleznošanas procesu

Viena no dalībniecēm, kura studijā darbojas no pašiem pirmsākumiem, ir DINA BABĀNE. Viņas māksla kalendārā pārstāvēta augusta mēnesī, kuru Dina atainojusi kā hortenziju, cīņiju un smaržīgās tabakas ziedu kompozīciju brūnā māla krūzē. “Šī klusā daba tapa šī gada jūlijā. Dārzā saplūcu puķes, saliku krūzē un uzgleznoju,” skaidro radošā balveniete. Darbošanās studijā un gleznošana Dinai sniedz milzīgu prieku un gandarījumu: “Patik bez steigas izbaudīt gleznošanas procesu. Ir gandarījums, ja izdodas kaut ko uzgleznot līdz galam, jo ne ar visām gleznām tas sanāk. Ir tādas, kas vienkārši negleznojas un tā arī stāv, līdz galam nepabeigtas.” Dina apgalvo, ka labprāt ataino ziedus, piebilstot, ka gribētu atbrīvoties no sev piemītošās precīzās gleznošanas manieres, tomēr tas

 Sapņoju būt impresioniste, bet esmu reāliste.

īsti neizdodas: “Sapņoju būt impresioniste, bet esmu reāliste. No savas dabas laikam vajā netiksi. Ja pēc būtības esi pedantiska, tad tas izpaudīsies arī gleznās. Bet varbūt tas nav jālauž, jo galu galā – katram piemīt sava maniere!”

Dina atklāj, ka jaunajam kalendāram ziedu tēmu studijas dalībnieces izvēlējās dažādības pēc: “Pagājušajā gadā to veltījām Balviem, tāpēc šogad izdomājām, ka tie varētu būt ziedi. Sadalījām mēnešus, un katrs uzgleznoja, kā to iedomājas.” Dina priecājas, ka visi ir pacetušies izdomāt kaut ko atbilstošu: “Piemēram, Zintis decembrim uzgleznoja Ziemassvētku kaktusu, kādam izdevušies agrie pavasara ziedi, bet Ina uzgleznojusi amarilli, kas arī uzplaukst aukstajos mēnešos.” Dina ir pateicīga Ilzei Bogdanei, kura uzņēmusies visus studijas organizatoriskos, kā arī ar kalendāra izdošanu saistītos pienākumus: “Esam Ilzei ļoti pateicīgi un paļaujami uz viņu.”

Mākslinieki un viņu gleznas. Tikties ar mākslas cienītājiem izstādes atklāšanā bija ieradušies studijas “Olīves” dalībnieki Dina Babāne, Maruta Castrova, Ina Priedīte, Ilze Bogdane un Zintis Purens.

Foto - no personīgā arhīva

Foto - no personīgā arhīva

Foto - no personīgā arhīva

Jaundzimušie

Tagad lepmi var saukties par Goda ģimeni. 7. novembrī pulksten 17.36 ģimenes dzemdībās pasaulē nāca baltinavišu Elīnas un Rolanda Keišu trešais bērniņš – meitenīte. Svars – 3,845kg, garums 56cm. Mazo māsiņu mājās gaida lielā māsa Lauma, kurai ir pieci gadi, un brālis Meinards, kuram ir divi gadiņi. “Tā kā ģimenē jau ir meitiņa un dēliņš, bijām priecīgi, ka gaidām trešo eņģeli. Un nebija starpības, tas būs puisītis vai meitenīte. Tiesa gan, Rolands sapņoja par dviņiem. Kad vizītē pie dakteres noskaidrojās, ka būsīm vecāki vēl vienai meitiņai, protams, bijām laimīgi. Nopirkām rozā balonus un Laumai ar

Meinardu paziņojām šos skaistos jaunumus,” stāsta Elīna. Tiklīdz kļuva zināms gaidāmā mazuļa dzimums, varēja ķerties pie atbildīgā vārda došanas uzdevuma, kas Elīnai un Rolandam lielas problēmas nesagādāja. “Kad gaidījām pirmo meitiņu, sākumā padomā bija divi varianti – Lauma un Laima, taču galarezultātā palikām pie Laumas. Savukārt Meinards pie vārda tika, pateicoties bābai Skaidrītei. 14. augustā viņa atnāca no baznīcas, kur svinēja Meinarda svētkus, un es Rolandam teicu, – cik skaists un cēls vārds Meinards. Tā pie tā arī palikām. Savukārt, domājot, kā saukt otro meitiņu, no vairākām versijām izvēlējamies Keitu, jo šis vārds patika abiem,” atklāj Elīna. Jaunie vecāki priecājas par vēl kādu jauku faktu, proti, visiem trīs bērniem pasaulē nākt palīdzēja jauks mediķu kolektīvs – daktare Dagmāra Daija Stūrmane un vecmāte Inese Dadžāne. Rolands un Elīna teic, – tagad, kad viņi ģimenē jau ir pieci, arī svinību novembrī būs vairāk – 12. novembrī jubileju svin Elīnas vecmamma Anele, 18. novembrī ir svētki Latvijai, šajā mēnesī dzimšanas diena ir arī Laumas krustmātei, bet 25. novembrī vārdu svētkus nosvinēja jaundzimušā Keita. Nu jau trīs bērnu tētis Rolands atklāj, ka tagad ar sievu Elīnu jūtas vairāk nekā labi: “Mums ir foršs statuss sabiedrībā – Goda ģimene, kas liek iztaisnot mugurkaulu un justies īpašāk. Novēlu katram Latvijas iedzīvotājam būt šajā neaprstāmi foršajā statusā, kas nes arī atbildību sabiedrībā. Tas ir tā vērts.”

Tētis nolemj dēlu saukt par Nikiforu. 7. novembrī pulksten 13.37 pasaulē nāca puika. Svars – 3,140kg, garums 51cm. Puišēna vecākiem Veronikai Gusarevai un Artjomam Golubevam no Alūksnes šis ir pirmais bērniņš. Jaunie vecāki stāsta, ka gaidāmā bērniņa dzimumu uzziņāja vien grūtniecības pēdējos mēnešos, jo sonogrāfijas pārbaudēs mazulis cītīgi slēpās: “Būtibā mums bija vienalga, būs puika vai meitene, jo šis ir pirmais bērniņš. Taču, kamēr vēl nebija zināms, ko gaidām, visi apkārtējie pēc dažādām pazīmēm prognozēja, ka būsīm vecāki dēlam. Un viņi nekļūdījās.” Izrādās, topošie vecāki jau laikus bija izdomājuši vārdus gan puikam, gan meitenītei, tādēļ šis uzdevums nekādas raizes nesagādāja. “Artjomam patīk grieķu kultūra un tradīcijas, un viņš bija tas, kurš piedāvāja divus variantus – ja būs puika, tad sauks par Nikiforu, ja meitiņa, tad būs Afina. Tā Nikifors tika pie sava retā un interesantā vārda,” skaidro jaunā māmiņa. Viņa teic, ka mediķu noliktais dzemdību datums bija 14. novembris, bet puika nāca pasaulē nedēļu ātrāk. “Pirmajām par šo skaisto notikumu paziņojām mūsu abām mammām, kurām šis ir pirmais mazbērniņš. Protams, gan mēs paši, gan viņas ir laimīgas. Tagad oficiāli var paziņot, ka novembris mūsu ģimenē ir svētku mēnesis. 27. novembrī dzimšanas dienu svin mans tētis, 28. novembrī – mana mamma, savukārt manam brālim dzimšanas diena ir 25. novembrī. Bet tagad lielajam jubilāru pulciņam vēl piebiedrojies Nikifors, kurš piedzima 7. novembrī. Skatos uz dēlu un priecājos, cik viņš līdzīgs Artjomam. Ādas krāsa, sejas vaibsti, matiņi – viss no tēta. Vienīgi acis ir manas,” secina jaunā māmiņa no Alūksnes.

– viss no tēta. Vienīgi acis ir manas,” secina jaunā māmiņa no Alūksnes.

Meitiņas vārdu nosapņoja. 24. novembrī pulksten 21.17 piedzima meitenīte. Svars – 3,775kg, garums 58cm. Meitenītes vecākiem Aijai un Jānim Līnužiem no Salnavas pagasta šis ir otrais bērniņš. “Jaundzimušo meitiņu mājās gaida lielā māsa Dita,

kurai februārī svinēsīm trīs gadu jubileju. Gaidot otro bērniņu, mums ar vīru īpašu vēlmi nebija, lai tikai vieglas dzemdības un ar mazuli viss kārtībā. Nekas, ka tagad mums ir divas meitas, trešais noteikti būs puika. Es kā mamma priecājos, ka man tagad mājās būs divas saimniecītes,” teic Aija. Jaunie vecāki stāsta, ka jaundzimušo nosauca par Rainu, un, kas pats interesantākais, šo vārdu Aija nosapņoja. “Trīs mēnešus pirms meitiņas nākšanas pasaulē redzēju sapni, ka man piedzimst meita, viņu uzliek uz vēdera, mēs ar Jāni saskatāmies viens otram sakām – Raina. Pamodusies par sapni izstāstīju vīram, un abi nolēmām, ka citu vārdu vairs nemeklēsim. Ja jau atnāca pie mums pats, tad tā tam arī jābūt. Patiesībā Raina ir diezgan rets vārds, tagad tādas Latvijā ir tikai 87,” secina nu jau divu bērnu mamma. Viņa stāsta, ka arī pirmā meitiņa dzimusi Balvos, tādēļ šoreiz uz slimnīcu brauca jau kā savējie. “Jau pirmo reizi mums likās tik forša un smuka dzemdību nodaļa, bet tagad viss vēl pavisam savādāk – nodaļa izremontēta, jaunas mēbeles, personāls laipns un pretimnākošs. Un, kad vēl pateica, ka nav jāmaksā ne par ģimenes palātu, ne dzemdībām, bijām patiešām izbrīnīti. Pat trīs reizes pārjautājām, vai tiešām tā ir. Vajadzēs trešo bērniņu dzemdēt, mēs jau zinām, uz kuriem brauksim – uz Balviem. Priecājamies, ka zvaigznes salikās tā, ka vecmāte Inese Dadžāne mums bija blakus līdz bērniņa dzimšanas brīdim. Paldies viņai un visam nodaļas kolektīvam,” teic Aija un Jānis. Viņi stāsta, ka pirmā ziņu par mazmeitiņas piedzimšanu saņēmusi Aijas mamma: “Tagad jau viss notiek moderni un ātri. Tūlīt pēc meitiņas dzimšanas mammai WhatsApp nosūtīju pirmo bildīti. Protams, visi esam laimīgi, jo gads būs noslēdzies vairāk nekā labi.”

Piedzimusi 55. Janita Latvijā. 24. novembrī pulksten 16.55 pasaulē nāca meitenīte. Svars – 3,870kg, garums 59cm. Jaundzimušās vecāki Arta un Jānis Brokāni no Balvu novada Vecumu pagasta stāsta, ka šis ir viņu otrais bērniņš, mazo māsiņu mājās gaida brālis Indars, kuram ir 10 gadi, kā arī par māsas

dzimšanu priecājas lielā māsa Jana, kas ir Jāņa meita no iepriekšējām attiecībām. Arta stāsta, ka abiem ar vīru gaidāmā mazuļa dzimums nebija būtisks, bet Indars gan sapņoja par brālīti. “Vasaras vidū pie ezera savu vistuvāko cilvēku lokā sarīkojām Gender ballīti. Ginekoloģe Rīgā aploksnē ielika lapiņu, uz kuras uzrakstīja mazuļa dzimumu. Šo aploksnī savukārt atdevām manai draudzenei, kura sagādāja attiecīgās krāsas dūmu sveces. Kad mūsu ballītē gaisā izšāvās rozā krāsas dūmi, sapratām, ka būsīm vecāki meitiņai. Pirmajā brīdī par šo ziņu dēla Indara vaigs bija apmācies, bet tagad viņš ir vairāk nekā priecīgs – māsiņai dzied pat šūpuļdziesmas,” stāsta Arta. Jautāti par jaundzimušās vārdu, jaunie vecāki teic, ka tas būs īpašs, tāpat kā vairākiem citiem no ģimenes: “Artas vecmamma bija Anele, savukārt mammu sauc par Benadīktu, kas pēc Latvijas personvārdu datiem līdz šim ir tāds vienīgais vārds Latvijā.” Savukārt savu meitiņu jaunie vecāki nolēmuši saukt par Janītu. Iniciators šim vārdam bija Jānis, kurš izvirzīja kritēriju, ka jaundzimušās vārdam jāsakās ar burtu ‘J’, jo viņš ir Jānis, vai ‘A’, jo mamma ir Arta. Rezultātā jaunie vecāki nolēma meitiņu nosaukt retā vārdā, tāpat kā kaimiņu meiteni – par Janītu. Līdz ar to tagad Latvijā ir jau 55 Janītas. Arta stāsta, ka pēc mediķu aprēķiniem meitiņai bija jānāk pasaulē ap 29. novembri, taču viņa mazliet pasteidzās: “Vīrs ir tālbraucējs, tāpēc man bija nopietna saruna ar meitiņu puncī, un mēs sarunājām, ka viņa sagaidīs tēti un tikai tad nāks pasaulē. Un meitiņa godam to izdarīja! Savukārt mana mamma cerēja, ka mazmeitiņa uzdāvinās labāko dāvanu un piedzims viņas dzimšanas dienā 26. novembrī. Bet nekā. Janīta izvēlējās pati savu dzimšanas dienas datumu. Lai vai kā, visi esam laimīgi, ka mazulīte beidzot sagaidīta.”

Lappusi sagatavoja S.Karavoičika

Sargājam Latviju kopā!

Valsts aizsardzība

Kā veicas austrumu

Kā veicināt pierobežā dzīvojošo Latvijas iedzīvotāju psiholoģisko noturību pret Krievijas dezinformāciju, kā arī atgādināt, ka valsts aizsardzība nav tukši vārdi? Kā to izdarīt? Vislabākais arguments ir piemērs, ka mēs esam un arī varam kļūt par savas dzimtenes sargiem. 16 publikācijās uzsvēsim informatīvās telpas

drošību, kā arī atgādināsim, ka ikviens ir lidzatlīdzīgs savas valsts attīstībā un aizsardzībā, lai nekādi svešzemju kungi nespētu diktēt savus noteikumus, tos nereti paslēpjot zem skaistiem vārdiem un lozungiem, viltus vēstījumiem. Mēs esam kopīgs spēks, kas veido un nosaka mūsu valsts drošību.

Ši gada martā Latvijas valdība apstiprināja austrumu robežas militārās stiprināšanas un pretmobilitātes plānu, kas tuvāko piecu gadu laikā robežas infrastruktūras izbūvē paredz ieguldīt 303 miljonus eiro. Tā mērķis ir nodrošināt Nacionālo bruņoto spēku (NBS) spējas ierobežot potenciālo Krievijas sauszemes spēku formējumu iespējas viegli šķērsot mūsu valsts robežu un strauji virzīties Latvijas iekšienē.

Šis plāns ir arī daļa no Latvijas, Lietuvas un Igaunijas aizsardzības ministru parakstītās vienošanās par Baltijas valstu aizsardzības līnijas izveidi, lai stiprinātu šo valstu un vienlaikus arī NATO austrumu robežu. Līnija tiek būvēta koordinēti, bet katra valsts to dara par saviem budžeta līdzekļiem. Piemēram, Latvijas pusē aizsardzības līnijas izveide gar Krievijas un Baltkrievijas robežu paredz NBS vienību atbalsta punktu, dažādu šķēršļu prettanku grāvju, kā arī munīcijas un mīnu noliktavu izveidi. Arī Polija paziņojusi, ka nostiprinās savu austrumu robežu, ne tikai izbūvējot "Austrumu vairogu" ("Shield-East"), bet arī izteikusi vēlmi savienot tās būvētos robežas nocietinājumus ar Baltijas valstu aizsardzības līniju. Bet kāda šobrīd ir aktuālākā informācija konkrēti Latvijas austrumu robežas stiprināšanas jautājumos?

Darbi aktīvi turpinās

VAS "Valsts nekustamie īpašumi" (VNĪ) valdes locekle JELENA GAVRILOVA informē, ka VNĪ vadībā aktīvi turpinās darbi Latvijas-Krievijas robežas žoga izbūvē. Šobrīd izbūvēti aptuveni 86% no kopējā robežas garuma (tajā skaitā Balvu novadā – aut. pieb.), kas ir 283 km. Vēl atlicis izbūvēt aptuveni 38 km žoga, no kuriem desmit kilometrus plānots izbūvēt šogad, bet 28 km žoga īpaši sarežģītās, grūti piekļūstamās zonās, saskaņā ar plānoto un Ministru kabineta rīkojumā noteikto, tiks izbūvēti līdz nākamā gada oktobra beigām. Arī infrastruktūras izbūves darbi uz Latvijas-Baltkrievijas robežas sauszemes posmos gar žogu tuvojas noslēgumam. Vēl tiks izbūvētas vieglo transportlīdzekļu (līdz 3,5 tonnām) patruļtakas 119 km garumā un laipu patruļtakas 27 km garumā, kā arī pabeigta pontonu patruļtaku izbūve 1,75 km garumā. Infrastruktūras izbūves darbus gar robežas žogu sauszemes posmos plānots pabeigt līdz šī gada beigām. Patlaban turpinās arī nepieciešamās infrastruktūras izbūve divos posmos, kur nav paredzēts robežas žogs, – Daugavas posmā jau izbūvēti seši novērošanas torņi un to pievadceļi. Tur vēl plānota patruļtakas izbūve 16,7 km garumā un pieci tilti, lai nodrošinātu robežsargu kustību pāri upītēm, strautiem un gravām. Savukārt posmā ap Riču ezeru šobrīd saskaņoti būvprojekti rokādes ceļiem, ko plānots izbūvēt 2025.gadā. Tie ļaus robežsargiem operatīvi pārvietoties gar ūdenstilpes krastu un efektīvi reaģēt uz iespējamajiem pārkāpumiem – neatļaut cilvēku vai preču iekļūšanu Latvijā. "Esam gandarīti par paveikto robežas infrastruktūras izbūvē, jo tas ļaus Valsts robežsardzei nodrošināt iespēju efektīvāk kontrolēt valsts robežu, savlaikus identificējot valsts robežas nelikumīgas šķērsošanas gadījumus un citus pārkāpumus. Vienlaikus jāsaprot, ka efektīva robežas aizsardzība ir daudzpakāpju risinājumu kopums, kur bez izbūvētā žoga, infrastruktūras un robežsargiem liela nozīme ir arī tehnoloģiskiem un militāriem risinājumiem, pie kuriem strādā citas iesaistītās puses," norāda J.Gavrilova.

Sākta viedās robežas izbūve

Latvijas-Krievijas robežu ar tehnoloģisko infrastruktūru plānots sākt aprīkot nākamgad. Savukārt 23.septembrī Valsts robežsardzes Daugavpils pārvaldes Kaplavas robežsardzības nodaļas uzraudzības iecirknī tika uzsākti Latvijas un Baltkrievijas sauszemes robežas tehnoloģiskās infrastruktūras izbūves un aprīkošanas būvdarbi. Valsts robežsardze informē, ka šos darbus īsteno iepirkuma procesā izvēlētais SIA "WOLTEC". Plānotais finansiālais ieguldījums pirmās kārtas izbūvēi ir 33 170325,21 eiro (bez PVN), kas tiks segts no kopējā

projektam paredzētā finansējuma. Projektu līdzfinansē Eiropas Savienība. Darbu pabeigšana plānota līdz 2026.gada trešajam ceturksnim. Tā īstenošana nodrošinās nepieciešamā tehnoloģiskā risinājuma izbūvi, apvienojot optisko šķiedru un elektroapgādes tīklus, videonovērošanas un datu pārraides infrastruktūru, kā arī perimetra uzraudzības tehnoloģijas. Tas ļaus reālajā laikā atklāt un reaģēt uz draudiem, piemēram, hibrīduzbrukumiem, pārrobežu noziedzību un nelegālo migrāciju, kļūstot par svarīgu robežas apsardzības sistēmas sastāvdaļu. Arī Valsts robežsardzes Inspekcijas un slepenības režīma dienesta priekšnieks pulkvedis VALDIS JUKŠS sarunā ar laikraksta "Vaduguns" žurnālistu un citiem medijiem jau iepriekš uzsvēris, ka robežas tehnoloģiskās infrastruktūras projekts ļoti ietekmēs robežapsardzību. "Piemēram, mēs varēsim reaģēt tieši uz to punktu, kur sistēmas ziņos par trauksmi, līdz ar to robežapsardzības process notiks ātrāk. Pēc būtības robežsargiem vairs nenāksies ikdienā fiziski apsekot robežu. Mēs vairāk strādāsim uz reakciju," pastāstīja V.Jukšs.

Jau šobrīd gatavi jebkuriem izaicinājumiem

Austrumu robežas stiprināšanā neatsverama loma ir arī karavīriem. NBS Apvienotā štāba inženieru inspektors pulkvežleitnants KASPARS LAZDIŅŠ sarunā ar laikraksta "Vaduguns" žurnālistu jautāts, kā veicas ar pretmobilitātes šķēršļu uzstādīšanu uz austrumu robežas, pastāstīja, ka viss notiek atbilstoši iecerētajam: "Šķēršļu iegāde un uzstādīšana gar robežu ar Krieviju un Baltkrieviju tika uzsākta šī gada septembrī un oktobrī un turpināsies vēl vairākus gadus. NBS sniedz atbalstu Valsts robežsardzei, organizējot pierobežas infrastruktūras aizsardzību, proti, veicam izdzīvošanas spēju paaugstināšanas pasākumus. Tāpat nodrošinām, lai robežsardzes infrastruktūru un personālu pasargātu no iespējamās tiešās vai netiešās uguns ietekmes. Jāpiebilst, ka nākamgad uzsāksim plānot pastāvīgās inženiertehnisko resursu parku atrašanās vietas, kur pretmobilitātes šķēršļi tiks novietoti un atradīsies ilgtermiņā. Šogad bija liels akcents uz to iegādi, kas līdz šim iepirkti aptuveni 20 miljonu eiro apmērā. Tos operatīvi nodrošināja divpadsmit Latvijas uzņēmēji, tajā skaitā no austrumu pierobežas novadiem. Savukārt šobrīd šķēršļu daudzums ir pietiekami liels, lai tos izvietotu apvidū un veidotu pirmās nesprāgstošo šķēršļu vietas. Līdz ar to jau šobrīd esam gatavi jebkuriem izaicinājumiem!"

Jāpiebilst, ka 7.novembrī aizsardzības ministrs Andris Sprūds tikās ar militārās industrijas uzņēmumiem, lai pārrunātu to iesaisti valsts aizsardzības spēju nodrošināšanā. Arī K.Lazdiņš uzsver, ka jau šobrīd notiek tirgus izpēte un tieši uzņēmējiem izstrādātas konkrētas vadlīnijas, proti, kādas ir NBS vajadzības turpmākajiem četriem gadiem. "Jebkurš komersants, kurš spēj piedāvāt nepieciešamo militāro produkciju, aicināts sekot Aizsardzības ministrijas mājaslapā "www.mod.gov.lv" publicētajai oficiālajai informācijai, pieteikties iepirkumam un iesūtīt savus piedāvājumus. Jāuzsver, ka netiek uzrunāti konkrēti komersanti. Gluži pretēji, – ikviens uzņēmējs, kurš, saražojot un piegādājot militāro produkciju Latvijas aizsardzības nozarei, saredz savu lomu mūsu valsts stiprināšanā, aicināts pieteikties iepirkumam. Tas būs publisks un caurspīdīgs iepirkums. Galvenais ir pareizi sakārtot dokumentāciju un izpildīt visus nosacījumus, kurus pieprasa likumdošana. Tad komersanta pieprasījums tiks izvērtēts, proti, vai tas atbilst visām tehniskajām specifikācijām. Protams, tiks vērtēta arī piedāvātā cena. Esam atvērti sadarbībai!" uzsver K.Lazdiņš.

Pozitīvi skatās uz sadarbību ar iedzīvotājiem

NBS pārstāvis piebilst, ka ļoti pozitīvi skatās arī uz sadarbību ar iedzīvotājiem, jo drīzumā sāksies saskaņošanas procesi ar zemju īpašniekiem par viņu zemes izmantošanu pretmobilitātes šķēršļu izvietojumam. Vairākkārt arī uzsvērts, ka apvidū tiks izvietoti tikai un vienīgi nesprāgstoši šķēršļi. Proti, tās būs dzelzsbetona konstrukcijas vai metāla materiāli,

Foto – "Vaduguns" arhivs

Austrumu robeža. Tās stiprināšanā iesaistītas vairākas organizācijas. VAS "Valsts nekustamie īpašumi" atbildība ir būvniecības procesa vadīšana un organizēšana, tostarp būvnieku atrašana konkursā. Par nepieciešamo zemes gabalu atsavināšanu atbildīga Nodrošinājuma valsts aģentūra, faktisko atmežošanu veic VAS "Latvijas valsts meži", bet "Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs" atbildīgs par tehnoloģisko risinājumu ieviešanu, kā arī notiek sadarbība ar robežas un infrastruktūras lietotāju – Valsts robežsardzi un Iekšlietu ministriju. Attēlā – izbūvētais žoga posms uz robežas ar Krieviju Balvu novadā (netālu no Baltinavas).

bet nekādā gadījumā, piemēram, dzeloņdrātis un tamlīdzīgi izstrādājumi, kas varētu apdraudēt iedzīvotājus un arī dzīvniekus. Tāpat miera laikā netiek izskatīta iespēja apvidū izvietot mīnas vai cita veida sprāgstvielas. "Jā, mums ir mīnu krājumi, kurus nākamgad plānots papildināt ar modernākām mīnām. Visas iegādātās mīnas tiek uzglabātas atbilstošās munīciju noliktavās, kas veidotas speciāli šādam nolūkam, – lai viss būtu droši un neapdraudētu apkārtējos iedzīvotājus. Šīs noliktavas arī neatrodas tiešā tuvumā iedzīvotājiem. Vienlaikus svarīgi uzsvērt, ka runa ir tikai un vienīgi par prettanku mīnām. Nevadāmās kājnieku mīnas neesam izmantojuši un arī neizmantosim. Tas tādēļ, jo šādas mīnas ir viens no lētākajiem sprāgstošajiem ieročiem, kuras vienkārši ierok zeme, bet, noslēdzoties militāram konfliktam, no tām nākas ciest pārsvarā civiliedzīvotājiem. Turklāt Latvija ir Otavas konvencijas dalībniece, kas aizliedz izmantot nevadāmas kājnieku mīnas. Mūsu valsts izstāšanos no šīs konvencijas neatbalsta arī NBS. Līdz ar to mūsu plānos, ja būs tāda nepieciešamība, ir veidot tikai un vienīgi prettanku mīnu laukus, lai iznīcinātu lielo, smago tehniku, piemēram, tankus," uzsver K.Lazdiņš.

Noslēgumā NBS pārstāvis aicina būt vienotiem, uzturēt modru un patriotisku garu, kā arī neietekmēties no naidīgās propagandas ietekmes: "Šī ir mūsu zeme un mūsu dzimtene, un otras tādas šajā pasaulē nav. Sargāsim Latviju kopā!"

Valsts aizsardzība

robežas stiprināšanā?

Piecos gados – 303 miljoni!

Pretmobilitātes šķēršļi. Šobrīd austrumu robežas stiprināšanai iegādātos pretmobilitātes materiāltehniskos līdzekļus (betona blokus, prettanku ežus, pūķa zobus, HESCO grozus) piegādā un noglabā divdesmit pagaidu novietnēs, kas tiek dēvētas par inženiertehnisko resursu parkiem. Augšējā attēlā redzami pie Kārsavas dzelzceļa stacijas uzglabāšanai novietotie pūķa zobi (viens sver nedaudz vairāk par tonnu), bet apakšējā – prettanku eži netālu no Kārsavas pilsētas. Atgādinām, ka pūķa zobi ir piramīdveida dzelzsbetona šķēršļi. Tos izmanto, lai apstādinātu pretinieka transportlīdzekļu (galvenokārt tanku) turpmāku virzību uz priekšu, lai pēc tam tehniku varētu iznīcināt. Tikmēr prettanku eži ir vienkāršāki, no dzelzs veidoti šķēršļi tanku vai citas tehnikas kustības kavēšanai. HESCO grozi veidoti no metāla sieta un izturīga auduma. Tos izmanto, lai pasargātu karavīrus no pretinieka apšaudēm. Savukārt ar betona blokiem var ātri nobloķēt kustību pāri robežai. Tikmēr NBS Apvienotā štāba virsnieks pulkvedis ANDRIS RIEKSTS uzsvēris, ka vietējiem iedzīvotājiem, redzot šos šķēršļus un to izvietojumu, uztraukumam nav pamata: “Katra lokācija, kurā izvietosim šķēršļus, būs saskaņota. Nebūs arī tā, ka šo darbu laikā būs liela tehnikas kustība pa autoceļiem, jo viss notiks pakāpeniski. Iedzīvotājiem tie ikdienā pārvietoties netraucēs. Pirmās šķēršļu uzstādīšanas vietas būs robežsardzes infrastruktūrā. Proti, lielākā daļa šķēršļu atradīsies robežas tiešā tuvumā jeb vietās, kur, kā mēs paredzam, pretinieks varētu attīstīt savus militāros manevrus. Pārējās vietas, kur atradīsies šķēršļi un kurus vietējie iedzīvotāji jau šobrīd var redzēt, ir lielāku autoceļu nomalēs jeb, kā to dēvē militāri, pie manevru koridoriem, kur pretinieks potenciāli varētu pārvietoties. Jāpiebilst, ka kopējā Latvijas robeža ar Krieviju un Baltkrieviju ir gandrīz 400 kilometri. Nebūs tā, ka pie robežas uzstādīsim nepārtrauktu šķēršļu līniju. To darīsim tikai kritiskajās vietās.”

Foto – “Vaduguns” arhīvs

Foto – “Vaduguns” arhīvs

Izvieta šķēršļus pie draudzības kurgāna

Turpinoties Austrumu robežas stiprināšanas darbiem, 13.novembrī Zemessardzes 3.Latgales brigādes inženieri sāka pārrakt ceļu un izvietot šķēršļus pie tā dēvētā draudzības kurgāna – padomju laikā veidotas piemiņas vietas uz Latvijas un abu agresorvalstu (Krievijas un Baltkrievijas) robežas.

Draudzības kurgānu padomju okupācijas vara uzbēra 1959.gadā, lai slavinātu sarkano partizānu veikumu Otrajā pasaules karā un atgādinātu par krievu, baltkrievu un latviešu sarkano partizānu sadarbību. Viena no spilgtākajām latviešu sarkano partizānu vēstures liecībām ir kara noziedznieka Vasilija Kononova vienības terors 1944.gada maija nogalē Mazo Batu sādžā, nežēlīgi nogalinot deviņus civiliedzīvotājus. Savukārt Krievija un Baltkrievija draudzības kurgānu izmantoja propagandas nolūkiem, ikgadēji 2.jūlijā rīkojot draudzīgo tautu sanākšanu par godu Otrā pasaules kara veterāniem. Šajos pasākumos, līdzās svinētājiem no Krievijas un Baltkrievijas, pamanījās piepulcēties arī atsevišķi krievu pasaules atbalstītāji no Latvijas.

Ar tanku testē šķēršļus

Foto - E.Kukutis (Aizsardzības ministrija)

Aizvadīti austrumu robežas stiprināšanai plānoto šķēršļu testi, kuru laikā veica to izturības un efektivitātes pārbaudi.

Testu laikā ar NBS rīcībā esošo “T-55” tanku praktiski pārbaudīja vairāku uzņēmumu veidotos pūķa zobus un tanku ežus. Tāpat tika testēti arī “Legu” tipa betona bloki, kuru stiprību pārbaudīja ar dažāda kalibra šāvieniem no distances. Kopumā veiktie testi deva lietderīgas atziņas, kurus turpmāk ievēros robežas aizsardzības līdzekļu iepirkumos. “Primāri šie testi bija nepieciešami, lai ne tikai pārbaudītu iegādāto pretmobilitātes līdzekļu atbilstību izvirzītajām kvalitātes prasībām, bet arī lai identificētu nepieciešamos uzlabojumus turpmākajām iegādēm. Pēc šiem veiktajiem testiem ar pārliecību varam teikt, ka visi iegādātie pretmobilitātes līdzekļi atbilst izvirzītajām kvalitātes prasībām un tie spēs ietekmēt potenciālā pretinieka mehanizēto vienību pārvietošanos apvidū, tādējādi uzlabojot valsts aizsardzību,” uzsver NBS Apvienotā štāba inženieru inspektors pulkvežleitnants Kaspars Lazdiņš.

Trenē cīņu pret agresorvalsts droniem

Novembrī veiksmīgi noslēdzās NBS un sadarbības dienestu kopīgās mācības. Tajās testēja rīcību gadījumos, kad jānotriec agresorvalstu droni, kas ielidojuši Latvijas teritorijā.

“Šajā vingrinājumā trenējām informācijas apriti, komandvadības un lēmumu pieņemšanas procedūras – sākot no lidaparāta parādīšanās mūsu sensoros līdz komandai veikt tā iznīcināšanu. Tāpat trenējām sadarbības mehānismus ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu, Valsts robežsardzi, Valsts policiju, Latvijas gaisa satiksmi,” skaidro NBS Apvienotā štāba priekšnieka vietnieks operacionālajos jautājumos brigādes ģenerālis EGILS LEŠČINSKIS.

Jāpiebilst, ka šāda rakstura incidentos īpaši nozīmīgs ir laika faktors. Proti, jābūt ātrai un efektīvai informācijas aprītei, kā arī ir būtiski laikus pamanīt un identificēt objektu. “Attiecīgajā gaisa telpas sektorā nepieciešams apturēt civilo gaisa satiksmi. Pretgaisa aizsardzības ieroču apkalpēm jānokļūst piemērotās pozīcijās, jāspēj identificēt lidaparātu un, izvērtējot riskus, jārikojas atbilstoši pieņemtajam lēmumam par lidaparāta notriekšanu. Diemžēl arī jāatzīst, ka šāda veida reālas situācijas vienmēr saistītas ar augstiem riskiem, jo gaisā lidojošie notriektie objekti nepaliek gaisā, bet krit zemē. Tādēļ rūpīgi strādāsim pie tā, lai šos riskus pēc iespējas mazinātu,” piebilst E.Leščinskis.

Informācija no portāla “Sargs.lv”

Raksts tapis ar Latvijas Republikas Aizsardzības ministrijas atbalstu

Sagatavoja A.Ločmelis

Foto – “Vaduguns” arhīvs

Virsmērķis – aizstāvēt Latviju jau no pirmā centimetra.

16.augustā pie Latvijas austrumu robežas, Balvu un Ludzas novados, notika mediju diena, kurā ar aktuālāko robežas militārās stiprināšanas situāciju iepazīstināja Aizsardzības ministrijas, NBS, Valsts robežsardzes un VAS “Valsts nekustamie īpašumi” pārstāvji. Uz tikšanos ar plašsaziņas līdzekļu pārstāvjiem ieradās arī aizsardzības ministrs ANDRIS SPRŪDS (attēlā). Viņš uzsvēra, ka austrumu robežas stiprināšanas virsmērķis ir aizstāvēt Latviju un tās sabiedrību no pirmā centimetra: “Līdz ar austrumu robežas militārās stiprināšanas un pretmobilitātes plāna apstiprināšanu šī gada martā aizsardzības nozare no pirmās dienas aktīvi strādā pie tā īstenošanas. Mūsu mērķis ir atturēt ienaidnieku no jebkādas vēlmes, idejas vai pat domas par NATO un Eiropas Savienības ārējās robežas apdraudēšanu. Savukārt reāla militāra apdraudējuma gadījumā esam gatavi arī aizkavēt un iznīcināt pretinieku. Austrumu robežas stiprināšana un aizsargāšana ir kopdarbs gan nacionālā līmenī, sadarbojoties NBS, pašvaldībām, Valsts robežsardzei un uzņēmējiem, gan arī starptautiski ar Lietuvu un Igauniju Baltijas valstu aizsardzības līnijas izveidē.”

Tradīcijas

Latgaļu čigāni nav budēļi vai ķekatas

Irēna Tušinska

Aizvadīta Pirmā advente un nav aiz kalniem Ziemassvētki, kas latgaliešiem tradicionāli bijis čigānos iešanas laiks. Kā to darīt pareizi un ar ko šīs tradīcijas atšķiras citos Latvijas novados, zināja stāstīt folklorists, Latvijas Folkloras biedrības vadītājs ANDRIS KAPUSTS, kurš 25.novembrī viesojās Balvu Centrālajā bibliotēkā.

Doma uzaicināt ciemos latviešu folkloras pārzinātāju radās Tilžas etnogrāfiskā ansambļa "Sagša" dalībniekiem, jo kolektīvs pēdējo gadu laikā piedalījies vairākos masku festivālos. Tāpat šīs zināšanas noderēs jaunajai paaudzei, kurai Halo-vīnu svinēšana kļuvusi nozīmīgāka par senlatviešu tradīcijām.

Maskojas visā Eiropā

Stāstot par maskošanās tradīcijām, A.Kapusts ne tikai skaidroja teoriju, demonstrēja videofilmas un līdzpaņemto maskošanās atribūtiķu, bet pieredzes apmaiņā iesaistīja arī klātesošos, iztaujājot par viņu piedzīvoto. Folkloras biedrības vadītājs atklāja, ka masku gājienos dodas cilvēki visā Ziemeļeiropā un Latvija šajā ziņā nav unikāla. Padziļināta maskošanās tradīciju pētniecība mūsu valstī aizsākusies salīdzinoši neseno – pagājušā gadsimta 80.gados, kad dažādas folkloras kopas sāka tās izmantot savās programmās. "Izpratne par maskošanās tradīcijām tolaik bija ļoti vāja, jo 30.gados bija sarakstīta tikai viena grāmata, tā pati vācu valodā," pastāstīja A.Kapusts. Etniskās kultūras centrs pētījumus turpināja 90.gadu vidū, līdz šim tematam nopietnāk pievērsās Aida Rancāne. Folkloras biedrības vadītājs atklāja, ka šobrīd Latvijā populārā masku festivālu tradīcija aizsākusies pagājušā gadsimta 90.gadu vidū Daugavpilī, un tās nolūks bija veikt cittautiešu integrāciju. Tagad Starptautiskais masku tradīciju festivāls katru gadu notiek citā Latvijas vietā, un nākamā tikšanās norisināsies Bauskā. "Šis festivāls ļāva veikt pētniecību, kuras rezultātā Aida Rancāne uzrakstīja maģistra darbu, ko vēlāk izdeva grāmatā "Maskas un maskošanās Latvijā", paskaidroja folkloras speciālists.

Latgalē – čigāni, nevis budēļi

A.Kapusts ne tikai izskaidroja svešvārda 'maska' nozīmi dažādu tautu valodās (piemēram, indoeiropiešu pirmvalodā 'mask' nozīmē 'dubļi'), bet uzsvēra, ka svarīgi izprast terminoloģiju, jo ne tikai citās valstīs, bet pat katrā Latvijas novadā masku gājienus apzīmē citādāk: "Nedrīkst lietot jēdzienu 'karnevāls', jo tā ir seno tradīciju adaptācija pilsētām, piemēram, ir Venēcijas karnevāls, Brazīlijas karnevāls. Latgaliešiem jālieto jēdziens 'masku gājiens' vai 'maskošanās tradīcija' jeb 'iet čigānos'." Folkloras pētnieks īpaši uzsvēra, ka latgaļiem masku gājienus sauc par 'čigānos iešanu' un to nekādā gadījumā nedrīkst saukt par budēļiem, ķekatām vai kā citādi: "Tie nav sinonīmi."

Kurzemē, Ventspils pusē, Ziemassvētku maskas saucas 'miežvilki', kad tērpijas melnos brunčos, melnos lakatos, sejas maskās, uz otu pusi uzvilktos kažokos. Par 'ķekatām' sauc maskas Nicas un Rucavas pusē. "Ķekatas ir mājas gari, un tās var būt tikai sievietes," atgādināja folklorists. Turpretim budēļos iet Zemgalē, daļēji arī Lejaskurzemē. "Tie ir braši, bravūrīgi vīri, kas simbolizē lauku garus," atklāja lektors, piebilstot, ka pavasarī notiekošajos masku gājienos īpaši tiek uzsvērti auglības rituāli, kas ir svarīgi, lai izaugtu laba raža.

Simbolizē mirušo senču garus

Skaidrojot maskošanās mērķi un dziļāko jēgu, A.Kapusts atklāja, ka jebkura maska kalpo mērķim palīdzēt cilvēkam: "Maskošanās jēga ir palīdzēt cilvēkam dzīvot kvalitatīvāk. Šie reliģiozā kulta priekšmeti ir logs uz viņpasauli, kas ļauj kontaktēties ar saviem senčiem. Senču gars atnāk svarīgajos cilvēka dzīves brīžos – radībās, kāzās, gadskārtu ieražās utt. Ejot projām, maska noteikti jāpaciēnā, jo tas simbolizē pateicību senčiem par visu, kas šogad ir ienācies. Tieši senči (maskas) ir tie, kas atnes aizsardzību dzimtai, veiksmi nākamajam gadam un tamlīdzīgi. Tieši senču garīgā klātbūtne ir senākais pamats maskošanās tradīcijām," uzsvēra lektors.

Pēc valkāšanas veida pasaulē izšķir sejas maskas, maskas – galvas, kas apsedz visu galvu, uzpiereņus, ko piestiprina pierē, uz galvas liekamās maskas (nēsā virs galvas), maskas – kostīmus, rokas maskas (nēsā uz rokas), maskas, kas velkamas uz pirkstiem. Maskas mēdz būt iedalītas arī pēc cilvēku skaita,

Pārtop par masku tēliem. A.Kapusts piedāvāja klātesošajiem skolēniem pieļaut viņa atvestos masku atribūtiķus, iejūtoties aitas un vilka tēlos.

Foto - I. Tušinska

kas piedalās to valkāšanā, kā arī pēc izgatavošanas materiāla. Latvieši tradicionālās maskas izgatavo no dabīgiem materiāliem (koka, kaula, metāla, māla, ādas, mizas, filca, auduma, papes). Tās var būt rotātas ar spalvām, ziediem, zāles un lapu kušķiem, kažokādu gabaliņiem utt. Latvieši maskojoties visbiežāk izmanto nolietotus kažokus un citas drēbes. "Neizmanto jaunas, bet tikai nolietotas lietas, jo tās ir svarīgas mirušajiem senčiem. Būtiski, ka šīs vecās drēbes noteikti jāvelk ar oderi uz āru, jo tas simbolizē saskarsmi ar viņpasauli. Masku tēlam jābūt citādākam, nekā ikdienas cilvēkam. Tas attiecas arī uz gaitu, uz cilvēka garumu vai apjomu. Tāpēc maskojoties tas viss jāmaina, veidojot saikni ar mirušajiem senčiem," pastāstīja A.Kapusts.

Lācis vai dzērve, bet ne kaķis

Maskas iedala arī pēc attēlojamā objekta. Tās var būt cilvēku maskas, piemēram, garā sieva, čigāns, žids, ubags. Var būt dzīvnieku maskas – dzērve, lācis, vilks utt. "Svarīgi, ka maskām jābūt dzīvniekiem, kuri ikdienā nav sastopami, jo tie arī simbolizē saikni ar viņpasauli. Piemēram, dzērvi vai lāci ikdienā nesatiekam, tāpēc maskojoties nereti izmanto šo dzīvnieku tēlus," uzsvēra lektors. Maskas var attēlot arī nedzīvus priekšmetus (siena kaudzi, slotu utt.) vai mitoloģiskas būtnes (Laima, nāve, meža gari). Tāpat arī var būt jaukta tipa maskas, piemēram, jātnieks ar zirgu, spēlmanis uz siena kaudzes utt. Arī maskošanās laiki Latvijā ir atšķirīgi. Latgalē biežāk maskošanās notiek rudenī un ziemā. "Latvijā ir gandrīz 80 dažādu masku grupu. Latgalē tās sauc par čigāniem, Zemgalē, Lejaskurzemē – par budēļiem, ķekatām utt.," atklāja A.Kapusts. Viņš pastāstīja, ka masku gājienos galvenokārt gāja gados jauni cilvēki, jo staigāšana no vienas mājas uz otru spēlējot un dancojot ir diezgan nogurdinoša. Savukārt bērņus līdz pubertātes vecumam masku gājienos līdzīgi neņēma. Turklāt, ja dažās Eiropas valstīs masku gājienos iet tikai vīrieši, Latvijā to dara abu dzimumu pārstāvji.

Jābūt gan bērēm, gan dzemdībām

Masku gājieni pēc laika dalās trīs lielās grupās. Rudens periodā, no Mārtiņiem līdz aptuveni Andrejiem, gāja maskas, ko sauca par 'vecīšiem', 'maskarātiem', 'Mārtiņa bērņiem', 'Mārtiņu ubagiem', 'Katrīnām', 'Andreja bērņiem' un tamlīdzīgi. Šīs maskas izplatītas Vidzemē. Otrajā grupā – Ziemassvētku perioda maskošanās gājienos – dominē 'čigāni', 'miežvilki', 'kaladņiki', 'ražyni' u.c. Pavasara maskas sauca par 'ķekatām', 'kurcumiem', 'pelnu āžiem', 'miesmeša bērņiem', 'budēļiem', 'spiekstiņiem' un tamlīdzīgi. "Rudens perioda maskošanās vairāk izplatīta Vidzemē, Ziemassvētku – Latgalē, bet pavasarī, Meteņa laikā, masku gājienos devās Kurzemē un dažviet arī Madonas pusē," atklāja folklorists. A.Kapusts uzsvēra, ka svarīga ir masku uzvedība. Maskas pārvietojas atbilstoši tēlam, dzied, spēlē mūzikas instrumentus,

Visbiežāk izmantotais apģērbs. Nereti maskojoties senie latvieši izmantoja vecus, uz otru pusi izgrieztus kažokus. A.Kapusts neslēpa sarūgtinājumu, ka mūsdienās pat lauku mājās reti var atrast šādus vecus kažokus.

Foto - I. Tušinska

trokšņo, komunicē ar mājniekiem, veic simboliskas rituālas darbības (pēršana, zagšana, laistīšana ar ūdeni, zilēšana, tirgošanās, dzimumakta atveidošana). Vissvarīgākais – maskām ir jāizved rituālā izrāde. "Piemēram, Ziemassvētku čigāni iezīmē gada maiņu. Tas nozīmē, ka vecais nomirst, bet jaunais nāk vietā. Ir vairākas visbiežāk izmantotās rituālās izrādes. Piemēram, vecā līgavaiņa nomiršana, jaunā līgavaiņa izvēlēšanās līgavai, laulības, dzimumakta atveidošana un dzemdības. Tas viss simbolizē vecā gada nomiršanu un jaunā gada piedzimšanu. Te var izpaust savu fantāziju. Svarīgi tikai, ka vecajam ir jānomirst, bet jaunajam – jāpiedzimst," paskaidroja folkloras speciālists, piebilstot, ka tikpat būtiski, lai masku darbības izraisītu pārspilētas emocijas, piemēram, pārspilētus smieklus, vaimanāšanu vai pat bailes. Vēl viens svarīgs nosacījums – apkārtējie nedrīkst atpazīt cilvēku, kurš slēpjas zem maskas. Tādēļ maskojoties cilvēki maina gaitu, balsi, izskatu, ķermeņa apjomu.

Tikšanās noslēgumā, pateikusies lektoram par vērtīgajiem padomiem, kultūras un atpūtas centra direktore Dita Nīpere visus klātesošos, bruņojošos ar jaunajām zināšanām, aicināja 21.decembrī atnākt uz kultūras centru, kur balvenieši mēģinās iedzīvīnāt šo mūsu pilsētā nedaudz piemirsto latgaliešu tradīciju.

Informē Dabas aizsardzības pārvalde

Lai sargātu vērtīgos zālājus, veidos jaunus dabas liegumus

Lai nodrošinātu dabisko zālāju saglabāšanu un to ietveršanu īpaši aizsargājamo dabas teritoriju tīklā, tādējādi daļēji novēršot Eiropas Komisijas ierosināto pārkāpuma procedūru pret Latviju par nepietiekamu aizsardzību zālāju biotopiem, Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrija (VARAM) ir sagatavojusi Ministru kabineta noteikumu projektu “Grozījumi Ministru kabineta 2023. gada 21. novembra noteikumos Nr. 674 “Noteikumi par dabas liegumiem””. Tie paredz izveidot 39 jaunus dabas liegumus un paplašināt četrus esošus dabas liegumus ar kopējo platību 4 649 ha.

VARAM un Dabas aizsardzības pārvalde (pārvalde) aicina sabiedrību piedalīties publiskajā apspriešanās par plānotajiem grozījumiem. Rakstiskus priekšlikumus un ierosinājumus par noteikumu projektu jāsniedz līdz 20. decembrim, tos adresējot VARAM (Peldu iela 25, Rīga, LV-1494 vai pasts@varam.gov.lv).

Tiesību aktu projekts ir pieejams vietnes www.varam.gov.lv sadaļā “Par mums” o Normatīvie akti o Normatīvo aktu projekti o Normatīvo aktu projekti dabas aizsardzības jomā. Tāpat tas redzams Tiesību aktu projektu publiskā portāla <https://tapportals.mk.gov.lv> sadaļā “Sabiedrības līdzdalība” (Projekta ID 24-TA-1293).

Lai informētu zemes īpašniekus, kuru īpašumi ietilps jaunizveidotajos vai paplašinātajos dabas liegumos, tiek izsūtītas informatīvas vēstules par gaidāmajām izmaiņām. Fiziskās un juridiskās personas saņems vēstules e-adresē. Ja

tādas nav, vēstules tiks sūtītas uz deklarēto adresi.

Zemes īpašnieku ērtībām pārvalde ir sagatavojusi tiešsaistes karti – <https://www.daba.gov.lv/lv/publiski-apsprizami-dokumenti>. Tajā ir redzamas jaunveidojamo un paplašināto dabas liegumu robežas, Eiropas Savienības nozīmes biotopu platības, lauku bloki un esošās īpaši aizsargājamās dabas teritorijas. Ierakstot īpašuma kadastra apzīmējumu kartes meklētājlauka lapas kreisajā augšējā stūrī, būs redzams, vai un kādas izmaiņas skar konkrēto īpašumu. Turpat pieejama arī pamācība kartes izmantošanai.

Papildinformācija pieejama, sazinoties ar pārvaldes speciālistiem darba dienās no plkst. 10.00 līdz 16.00 pa tālruna numuru 25638270 vai 25653491, vai rakstiski, adresējot jautājumus uz e-pastu pasts@daba.gov.lv.

Savukārt konstruktīvus priekšlikumus un komentārus var iesniegt VARAM, sūtot e-pasta vēstuli uz pasts@varam.gov.lv vai darba dienās no plkst. 10.00 līdz 16.00 zvanot uz tālruna numuru 67026587.

Anonīmi iesniegumi netiks ņemti vērā, tādēļ juridiskām personām vēstulē jānorāda institūcijas nosaukums, reģistrācijas numurs, priekšlikuma sniegšanas datums un kontaktinformācija. Fiziskām personām jānorāda savs vārds, uzvārds, adrese un priekšlikuma sniegšanas datums.

Jauno dabas liegumu mērķis ir saglabāt un aizsargāt bioloģiski daudzveidīgos zālājus, kas ir būtiska Latvijas dabas vērtība. Zālāji šobrīd ir visapdraudētākā biotopu grupa Latvijā un aizņem vairs nepilnu 1% no valsts teritorijas. Taču tie

nodrošina mājvietu daudzām aizsargājamām augu un dzīvnieku sugām, kā arī palīdz uzturēt ekosistēmu līdzsvaru un ainavu kvalitāti.

Noteikumu projekta izstrādē izmantoti detalizēti dabas vērtību inventarizācijas dati, aktuālo teritoriju novērtējums un ietekmējošo faktoru analīze. Noteikumu projekts sagatavots, lai pastiprinātu aizsardzību galvenokārt pļavu biotopam “Sugām bagātām ganībām un ganītām pļavām” ar biotopa kodu 6270*. Par šī biotopa aizsardzības nepietiekamību norādījusi Eiropas Komisijas, ierosinot pārkāpuma procedūru pret Latviju par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību saistību neizpildi.

I.REINIKA, Dabas aizsardzības pārvaldes
Vecākā komunikācijas speciāliste

Iedzīvotāju biežāk uzdotie jautājumi notāriem

Uztura līgums un kad to slēgt

Sabiedrības novecošanās, kas ir aktuāla problēma ne vien Eiropā, bet arī Latvijā, rosina savlaikus uzdot jautājumu par savu radnieku aprūpi vecumdienās. Kā atbalstīt tuviniekus, kuri vēlas dzīvot neatkarīgi, taču kuru pensija, iespējams, nespēj segt vajadzības? Kā viens no variantiem vecākās paaudzes cilvēkiem, lai nodrošinātu savas vecumdienas, ir iespēja slēgt uztura līgumu. Par to, ko līgums paredz un kā to noslēgt, plašāk stāsta zvērināta notāre GITA RUBĪNA.

Uztura līgums ir līgums, kurā viena puse (uztura devējs) apņemas periodiski dot otrai pusei (uzturaņēmējam) noteikta apmēra uzturu – naudas līdzekļus un citas lietas, un pakalpojumus, kā, piemēram, nodrošināt aprūpi vai medicīniska rakstura palīdzību, kā arī mājokļa kopšanu u.tml., par to preti saņemot mantisku vērtību.

“Ja abas puses vienojas par to, ka, piemēram, dēļ turpmāk rūpēsies par savu māti, tad savā starpā var noslēgt uztura līgumu,” norāda zvērināta notāre Kristīne Malta-Grigule. “Uztura līgumu var slēgt arī par nekustamo īpašumu apmaiņā

pret aprūpes pakalpojumu. Līguma būtība ir tāda, ka uzturaņēmējs nodod uztura devēja īpašumā nekustamo īpašumu, preti saņemot aprūpi. Uztura līgumā līdzīgi vienojas par aprūpes nosacījumiem.”

Visbiežāk tiek atrunāti noteikumi par uztura došanu, aprūpi, medicīnisko aprūpi, komunālo pakalpojumu apmaksāšanu un citiem uzturaņēmējam svarīgiem nosacījumiem. Uztura līguma gadījumā īpašuma tiesība uz nekustamo īpašumu pāriet uztura devējam, taču uzturaņēmēja labā tiek pieliktas ķīlas tiesības, aizlieguma atzīme un/vai dzīvokļa tiesības, kas nozīmē to, ka nekustamo īpašumu nedrīkstēs atsavināt (pārdot, dāvināt, mainīt), ieķīlāt un uzturaņēmējam paliek tiesības dzīvot nekustamajā īpašumā. Gadījumā, ja uztura devējs nepilda uzņemtos pienākumus, uzturaņēmējam ir tiesības celt prasību tiesā par līguma atcelšanu.

Zvērināta notāre Gita Rubīna norāda, ka uztura līgumu iespējams noslēgt ar jebkuru izvēlētu personu, turklāt uzturu var pielīgt ne tikai uzturaņēmējs pats sev, bet arī vēl kādam

citam cilvēkam (piemēram, savam laulātajam). Jebkuru līgumu iespējams noslēgt vai nu tiešsaistē virtuālā vizītē videorežīmā, elektroniski parakstot līgumu ar eParakstu, vai arī vērsties pie zvērināta notāra klātienē, vai uzaicinot zvērinātu notāru pie sevis.

Lai saņemtu zvērināta notāra pakalpojumus vai juridisku konsultāciju, aicinām vērsties pie kāda no notāriem, izmantojot Latvijas Zvērinātu notāru padomes interaktīvo karti: https://www.latvijanotars.lv/notaries_map

Veidosim Ziemassvētku numuru kopā!

Tuvojas Ziemassvētki – ar pārdomām, ar pārsteiguma un paldies vārdu gaidām. Lai Jums un citiem svētkus radītu ar padarīta darba sajūtu, ir īstais laiks padomāt par cilvēkiem, kuri Jums šogad darījuši labu, palīdzējuši, atbalstījuši, stiprinājuši vai vienkārši īstajā brīdī bijuši līdzās.

Es saku paldies!

Teksts publicēšanai (par ko un kam sakāt paldies)

Iesūtītāja vārds, uzvārds, adrese, tālrunis

Nosūtiet kuponu “Vaduguns” redakcijai līdz 17. decembrim.

Jūsu paldies vārdus bez maksas publicēsim Ziemassvētku numurā.

Izsole

Balvu novada pašvaldība izsludina atklātā mutiskā izsolē ar augšupejošu soli nomas tiesības uz nedzīvojamām telpām **Tautas ielā 6, Viļakā**, Balvu novadā, kas atrodas poliklīnikas ēkas (kadastra apzīmējums 3815 001 0178 017) pirmajā stāvā, telpu grupas kadastra apzīmējums 3815 001 0178 017 003, telpu Nr.19, 3,8 m² platībā, telpu Nr.20, 15,4 m² platībā un telpu Nr.21, 10,9 m² platībā.

Telpu kopējā platība 30,10 m², kā arī funkcionāli saistītās koplietošanas telpu Nr.1, Nr.2 un Nr.18 daļas 7,9 m² platībā.

Nosacītā nomas maksa – 66,36 EUR (sešdesmit seši eiro un 36 centi) par telpu nomu mēnesī bez PVN.

Nomas līguma termiņš tiek noteikts saskaņā ar Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likumā noteikto, kas nedrīkst būt ilgāks par 30 (trīsdesmit) gadiem.

Ar izsoles noteikumiem var iepazīties Balvu novada pašvaldības mājaslapā www.balvi.lv.

Izsoles pretendenti pieteikumu dalībai nomas tiesību izsolē var iesniegt Balvu novada pašvaldībā ne vēlāk kā līdz 2024.gada 9.decembra plkst. 16.00 Balvos, Bērzpils ielā 1A.

Visiem pretendentiem līdz 2024.gada 9.decembra plkst.16.00 jāiemaksā reģistrācijas maksa 5 EUR (pieci eiro) Balvu novada pašvaldības, reģ. Nr. 90009115622, bankas kontā: AS "Citadele banka", konts: LV 05PARX0012592970001.

Izsole notiks Bērzpils ielā 1A, Balvos, 3.stāva sēžu zālē 2024.gada 11.decembrī plkst. 10.00.

Apsveikums

Tūkstoš gaišu saules staru

Lai ik rītu gaiši mirdz!

Prieku, spēku, veselību

Vēlam Tev no visas sirds!

Sirsniņi sveicam **Broņislavu Gaspaziņu**
dzimšanas dienā!

Marta, Stase, Irēna, Vera, Adrija

Pērk

Z.s "Strautiņi"
iepērk **mājlopus.**
Samaksa tūlītēja. Labas cenas.
Tāl. 29411033.

Pērk izcirstus mežus,
3000 EUR/ha. Tāl. 25674659.

Craftwood pērk meža īpašumus,
cena no 1500-10000 EUR/ha.
Tāl. 26360308.

**IEPĒRK
MĀJLOPUS**
-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLĪTĒJA
-ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 27777733
www.galasparrade.lv

Meklē vecus radio, magnetofonus,
plašu atskaņotājus, ražotus līdz
1995.g. Tāl. 26470859.

Pārdod

Pārdod melnraibu teliti (5 mēn.).
Tāl. 26553261.

Pārdod Latvijā audzētu cūkgaļu.
Piegade bezmaksas.
Tāl. 20305564.

Pārdod sausu, skaldītu malku ar
piegādi. Tāl. 29166439.

Līdzjūtības

Cilvēks kā mirdzoša zvaigzne,
Kas debesu plašumos mīt –
Ne zināt mums stundu un brīdi,
Kad dziestoša leja tā krīt.
Mūsu patiesa līdzjūtība tuviniekiem,
no **JĀŅA BUKOVSKA** uz mūžu
atvadoties.
Svetlana, Vera, Leonīds, Modris

Laiks apstājas ar skarbu piesitienu,
Nav nākotnes, ir tikai vēju balss.
Un kādai mīļai, labai sirdij
Nekad vairs nesāpēs, ne arī sals.
Skumstam par **JĀŅA BUKOVSKA**
aiziešanu mūžībā un izsakām
visdziļāko līdzjūtību **māsa un
meitām.**
Irēna, Edīta, Aina, Milakņi,
Razvožajevi

Viss nepazūd, kad, brālīt, kapu
kalnā
Pār tevi vēsas smilšu saujas birst.
Vēl paliek vārdi, ko tu mīlestībā teici,
Un kaut kur dziļi sirdī sāpēs mīt.
Dvēseles sāpēs esam līdzās Tev,
**Anelīt, brāļa meitiņām un
pārējiem tuviniekiem**, pavadot
JĀŅI BUKOVSKI mūžības ceļā.
Mūžīgu mieru dod viņam, Kungs. Un
mūžīgā gaisma lai atspīd Viņam.
Žiguru lūgšanu kopas dalībnieces

Miers mūžīgais ir tuvu mājām gājis
Un savu daļu paņēmis ir līdz.
Viss ir tāpat, tik kādas mājas logā
Vairs spuldzes gaismu neieraudzīs
rīts.
Mierinājuma vārdi **Anelei
Ločmelei**, brāli **JĀŅI BUKOVSKI**
guldot zemes klēpi.
Žiguru KN senioru deju kopa
"Alianse" un vadītāja

Dzīvē ir brīži, kad pēkšņi mums
liekas,
Garām kāds saplōsts mākonis slīd.
Brālīt, mīļais, ar tevi vairs tikšos
Vien atmiņu takās, kas tālumā vīd.
Mūsu patiesa līdzjūtība sāpju brīdī
Albīnai Loginai, pavadot **BRĀLI**
kapu kalniņā.
Veikala "Maxima" kolektīvs

Dusi saldi zemes rokās,
Lai tev sapņu nepietrūkst.
Mīļās rokas ziedus noklāš
Un tev silti vienmēr būs.
Skumju un atvadu brīdī klusa un
patiesa līdzjūtība **Dacei Rudzinskai**,
pavadot **VECMĀMIŅU** mūžības
ceļā.
Balvu dzemdību-ginekoloģijas
nodaļas kolektīvs

Reiz nozied viss,
Kam dzīves krāšņums dots,
Tik paliek mūžs ar darbiem
vainagots. (K.Sausnītis)
Patiesu līdzjūtību izsakām **Olgai
Zelči un tuviniekiem**, pavadot
BOĒSLAVU ZELČU mūžības
ceļā.
Ļubku ģimene

Zini un izmanto

Kāpēc investēt Latgalē un Latgales speciālajā ekonomiskajā zonā?

Latgale ir reģions ar unikālu un līdz galam neatklātu potenciālu uzņēmējdarbībai un sava biznesa attīstībai. Šeit daba satiekas ar mūsdienu tehnoloģijām, tradīcijas – ar progresu, radot vidi, kurā idejas pārtop par biznesa veiksmes stāstiem. Latgales speciālā ekonomiskā zona (Latgales SEZ) ir kā vārti uz šo dinamisko izaugsmi, piedāvājot uzņēmējiem ievērojamas nodokļu atlaides, kā arī iespēju atvērt un attīstīt savu uzņēmumu jebkurā Latgales plānošanas reģiona teritorijā. Kopš Latgales SEZ izveides 2017.gadā, tā ir pārvērtusies par ekonomisko dzinējspēku, piesaistot gan ambiciozus vietējos uzņēmējus, gan starptautiskos investorus, kas redz Latgali kā auglīgu vidi plaša spektra uzņēmējdarbības uzsākšanai, attīstībai un ražošanas bāzes izveidei.

Kas ir Latgales speciālā ekonomiskā zona?

Latgales speciālās ekonomiskās zonas (Latgales SEZ) idejas pamatā ir reģiona ekonomiskās situācijas rūpīga izvērtēšana un vēlme radīt efektīvu instrumentu uzņēmējdarbības stimulēšanai. Jānis Lāčplēsis, Latgales SEZ Uzraudzības komisijas priekšsēdētājs, stāsta, ka šī iniciatīva dzima kā atbilde uz ilgstošajiem izaicinājumiem, ar kuriem saskaras Latgale. "Mēs redzējām, ka reģionā trūkst pietiekamu stimulu uzņēmējiem investēt, kā arī iespēju attīstīt ražošanu un inovācijas. Bija nepieciešams spēcīgs risinājums, kas piesaistītu gan vietējos, gan ārvalstu investorus," skaidro J.Lāčplēsis. Viens no galvenajiem ieguvumiem – Latgales SEZ uzņēmuma statuss un nodokļu atlaides atbilstoši normatīvajam regulējumam var tikt piešķirtas uzņēmumiem, kas reģistrēti un darbojas Latgales reģionā.

Kādas ir Latgales speciālās ekonomiskās zonas galvenās priekšrocības?

Viens no lielākajiem ieguvumiem, investējot Latgales SEZ, ir plašie nodokļu atvieglojumi. Šie ieguvumi ne tikai samazina izmaksas, bet arī sniedz papildu līdzekļus investīcijām inovācijās un modernizācijā. Šī gada martā stājušies spēkā grozījumi, kas paplašina SEZ priekšrocības, tostarp dodot iespēju arī aktīvos, kas iegūti līzīngā, uzskatīt par ieguldījumiem. Tas nozīmē, ka uzņēmējiem tiek atvērtas vēl plašākas durvis investīciju projektos.

Nodokļu atvieglojumi: 80% atlaide uzņēmuma ienākumu nodoklim (dividendēm); līdz pat 100% atlaide nekustamā īpašuma nodoklim. Tāpat Latgales SEZ kapitālsabiedrības saņem tiešo nodokļu atlaides no uzkrātās ieguldījumu summas, piemērojot maksimāli pieļaujamo atbalsta intensitāti veiktajiem ieguldījumiem: 40-60% apmērā, ņemot vērā uzņēmuma atbilstību kategorijai – maza, vidēja vai liela kapitālsabiedrība.

Pieejamā infrastruktūra un atbalsta mehānismi

Latgales SEZ piedāvā iespēju attīstīties visā reģionā, tādēļ Latgales pašvaldības aktīvi strādā pie industriālo teritoriju pilnveidošanas, nodrošinot uzņēmumiem nepieciešamo infrastruktūru, piemēram, stabili energoapgādi un piekļuvi transporta tīklam. Kā norāda J.Lāčplēsis, Latgales SEZ ir kļuvusi par svarīgu ekonomiskās attīstības dzinējspēku, kas veicina jaunu darbavietu radīšanu, inovācijas un reģiona starptautisko atpazīstamību. "Mēs esam pierādījuši, ka ar mērķtiecīgu darbu un kopīgiem spēkiem Latgali var pārvērst par spēcīgu uzņēmējdarbības centru," uzsver J.Lāčplēsis. Papildus jāatzīmē, ka drīzumā Daugavpils tuvumā tiks izveidots jauns industriālais parks "ALTOP", kas piedāvās mūsdienīgas un uzņēmējiem pievilcīgas 11 000 m² plašas ražošanas telpas. Uzņēmumiem būs iespēja saņemt Latgales SEZ atbalstu un piesaistīt kvalificētu un prasmīgu darbaspēku. Nākotnē plānots izveidot mūsdienīgu industriālo parku arī Rēzeknes apkārtnē.

Par likumā noteiktajām prasībām, kādām ir jāatbilst veiktajiem ieguldījumiem, pretendējot uz SEZ tiešo nodokļu atvieglojumiem, kā arī plašāku informāciju par Latgales SEZ darbības noteikumiem un iesniedzamo dokumentāciju iespējams uzzināt, sazinoties ar Latgales SEZ pārvaldi: e-pasts: lsez@lpr.gov.lv, tālr.: +371 26511047, www.invest.latgale.lv.

Vaduguns

Indekss
3004

IZNĀK OTRDIENĀS, PIEKTDIENĀS
IZDEVĒJS
SIA "BALVU VADUGUNS"
Nodokļu maksātāju apliecības Nr.
LV43203002982

REDAKCIJAS ADRESE
TEĀTRA IELĀ 8
BALVOS, LV-4501
NORĒĶINU KONTS
A.S. SEB BANKA
Nr. LV21UNLA0024000467345,
kods UNLĀLV2X

Publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Par faktu, skaitļu pareizību, kā arī par sludinājumu tekstiem
atbild to autori.

**REKLĀMA,
SLUDINĀJUMI**
D.Dimitrijeva
T. 64507018
26161959

REDAKTORS **E.GABRANOVŠ** – T. 29360850
ŽURNĀLISTI: **S.KARAVOIČIKA** – T. 26707934;
A.SOCKA – T. 29378903; **I.TUŠINSKA** – T. 27145837;
A.LOČMELIS – T. 26665086. KOREKTORĒ – **S.GUGĀNE**
GRĀMATVEDE **S.BĒRZIŅA** – T. 25908200
ŠOFERIS **A.KIRSANOVŠ** – T. 27870730
Tālrunis-autoatbildētājs – 64520961

e-pasts: **vaduguns@apollo.lv**
mājaslapa: vaduguns.lv

**Datorsalikums-
SIA "Balvu Vaduguns",
R.KACĒNS**
Iespēsts SIA
"Poligrāfijas grupa
Mūkusalā", Rīgā,
Mūkusalas 15A
Tirāža – 2040